

Úttekt á Grunnskólanum í Sandgerði

Unnin fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið 2011

ATTENTUS
mannauður & ráðgjöf

Árný Elíasdóttir og Ingunn Björk Vilhjálmisdóttir

© Mennta- og menningarmálaráðuneytið 2011.

SAMANTEKT Á NIÐURSTÖÐUM.....	4
INNGANGUR.....	6
1.1 Gagnaöflun.....	6
2 SKÓLINN.....	7
2.1 Áherslur og stefna skólans.....	7
2.2 Rekstur og stjórnun	8
2.3 Fundir og boðskipti	9
2.4 Skólaráð	10
2.5 Lög og reglugerðir	11
2.6 Hagræðingaraðgerðir sveitarfélagsins.....	11
2.7 Ytri tengsl.....	11
2.8 Starfsandi og skólabragur	12
2.9 Aðbúnaður	13
2.10 Mat úttektaraðila	14
3 SKÓLANÁMSKRÁ	16
3.1. Tengsl skólanámskrár við aðalnámskrá og skólustefnu sveitarfélags.....	16
3.2. Sérstakar áherslur skólans	17
3.2.1. Uppeldi til ábyrgðar.....	17
3.3. Kennsla	17
3.3.1. Námsskipulag	18
3.3.2. Heimanám	18
3.3.3. Kennsluáætlanir.....	19
3.3.4 Jafnréttiskennsla.....	19
3.4. Tengsl skólastiga.....	19
3.5. Námsmat	20
3.6. Val í námi.....	23
3.7. Skólaþróun.....	23
3.8. Mat úttektaraðila	23
4. INNRA MAT	25
4.1. Fyrirkomulag og framkvæmd.....	25
4.2. Tengsl við skólanámskrá.....	26
4.3. Þátttaka starfsmanna, nemenda og foreldra í innra mati	26
4.4. Mat á frammistöðu kennara	26
4.5. Umbætur á grundvelli sjálfsmats	26
4.6. Mat úttektaraðila.....	27
5. KENNARAR OG ANNAÐ STARFSFÓLK.....	28
5.1. Menntun og endurmenntun	28
5.2. Jafnrétti meðal starfsmanna	29
5.3. Mat úttektaraðila.....	29

6. NEMENDUR	30
6.1. Líðan	30
6.2. Lýðræði	31
6.3. Jafnrétti	31
6.4. Kennsla	32
6.5. Samskipti við starfsfólk	32
6.6. Félags- og tómstundastarf í skólanum	32
6.7. Mat úttektaraðila	32
7. FORELDRAR	34
7.1. Þátttaka foreldra í skólastarfi	34
7.2. Starfsemi foreldrafélags	34
7.3. Lýðræði	35
7.4. Mat úttektaraðila	35
8. SÉRFRÆÐIÞJÓNUSTA SKÓLANS OG SVEITARFÉLAGS	35
8.1 Fyrirkomulag og aðgengi	36
8.2. Eftirfylgni í framhaldi af greiningu	38
8.3. Fræðsluráð	38
8.4. Nemendaverndarráð	39
8.5. Ráðgjöf til kennara	39
8.6. Sjúkrakennsla	39
8.7. Skólaheilsugæsla	39
8.8. Mat úttektaraðila	40
9. MAT OG EFTIRLIT SVEITARFÉLAGSINS	41
9.2. Áhersluatriði sveitarfélags í ytra mati	41
9.3. Framkvæmd ytra mats	41
9.4. Starfsfólk sveitarfélags/aðkeypt þjónusta	42
9.5. Tengsl við sjálfsmat skólans	42
9.6. Kynning og eftirfylgni	42
9.7. Mat úttektaraðila	42
10. NIÐURSTÖÐUR HÖFUNDA	43
10.1. Styrkleikar og veikleikar	43
10.2. Ógnanir og tækifæri	44
10.3. Tillögur að aðgerðum til úrbóta	45
11. HEIMILDIR	47
FYLGISKJÖL	48

SAMANTEKT Á NIÐURSTÖÐUM

Í þessari skýrslu er gerð grein fyrir úttekt á starfsemi Grunnskólans í Sandgerði. Markmið úttektarinnar er að leggja mat á starfsemi skólans með hliðsjón af gildandi lögum um grunnskóla, reglugerðum og aðalnámskrá grunnskóla. Lagt var mat á stjórnun, skipulag kennslu, innra mat, námskröfur og fyrirkomulag námsmats, skoðaðar niðurstöður skólans á samræmdum könnunarprófum og PISA og hvernig skólinn hefur nýtt niðurstöðurnar. Úttektin beindist jafnframt að mati og eftirliti sveitarfélagsins með skólastarfi og hvernig það nýtist skólanum.

Úttektin leiðir í ljós að mjög faglegt starf fer fram í Grunnskólanum í Sandgerði. Skólinn hefur skýra stefnu og uppeldislega sýn, sterka faglega leiðtoga með mikinn metnað og góð samvinna og skýr verkaskipting er á milli stjórnenda og starfsmanna. Starfsandi er góður og mikil ánægja starfsmanna með vinnustaðinn og stjórnun hans. Boðskipti og upplýsingamiðlun er almennt góð, bæði innan skólans og við foreldra, og skólinn hefur lagt sig sérstaklega fram um að ná til foreldra eftir ýmsum leiðum. Allir kennarar skólans verða með réttindi frá hausti 2011 í fyrsta skipti í áratugi. Markviss símenntunaráætlun liggur fyrir. Allir starfsmenn fá fræðslu um þá þætti sem skólinn leggur til grundvallar í starfi sínu og tekist hefur að skapa lærdómssamfélag innan skólans. Teymisvinna kennara er um þróunarverkefni út frá stefnu skólans sem styrkir fagvitund þeirra.

Skólanámskrá er vel gerð með þátttöku allra starfsmanna og rýnd af foreldrum og uppfyllir viðmið aðalnámskrár. Kennsluhættir eru fjölbreyttir, m.a. með einstaklingsmiðuðu námi, samkennslu og miklum stuðningi við nemendur með sérþarfir. Námsmat skólans er fjölbreytt og metnaðarfullt þróunarverkefni er í gangi. Árangursviðmið liggja fyrir í stærðfræði og íslensku og stefnt er að því að skilgreina slík markmið í öðrum greinum. Fjölbreytt sérfræðiþjónusta býðst skólanum á Fræðsluskrifstofu Reykjaness. Árangur í samræmdum könnunarprófum og PISA er undir landsmeðaltali og meðaltali Suðurnesja. Heildarfjöldi kennslustunda er skv. viðmiðunarstundaskrá en þó færri í heimilisfræði, listgreinum og vali, en fleiri í íslensku og stærðfræði. Reynt er að bæta nemendum upp færri tíma í listum með leiklist í skólanum og samstarfi við tónlistarskóla sveitarfélagsins. Innra mat er markvisst út frá stefnu skólans og fyrirleggja umbótaáætlanir og sjálfsmatsáætlun til ársins 2014.

Foreldrar eru almennt ánægðir með skólann, stjórnun hans og upplýsingamiðlun og með líðan barna sinna en skilningur foreldra á mikilvægi menntunar virðist ekki nægilegur í samfélaginu. Gengið hefur erfiðlega að virkja foreldra til samstarfs við skólann en svo virðist sem aðgerðir skólans, sveitarfélags og foreldrafélags í þá veru hafi m.a. skilað meiri áhuga foreldra á setu í stjórn foreldrafélagsins og mætingu á almenna viðburði innan skólans. Skólaráð starfar ekki sem skyldi sbr. lög um grunnskóla og fulltrúar foreldra hafa ekki mætt nægilega vel á fundi ráðsins. Óánægja er með að ekki er greitt lengur

fyrir setu foreldra og starfsmanna í fræðsluráði. Samstarf við leikskólann á staðnum hefur tekist mjög vel og skólinn á í margvíslegu samstarfi við grenndarsamfélagið. Húsnæðið er vel búið og glæsilegt og er nýjasti hluti þess hannaður með þarfir skólustarfsins í huga. Vinnuaðstaða starfsmanna er mjög góð.

Nemendur eru almennt ánægðir með skólann og með kennara sína, upplifa stuðning þeirra og metnað fyrir sína hönd og að jafnréttis sé gætt í skólanum meðal nemenda og kennara en nemendafélag er ekki virkt í skólanum. Líðan nemenda er misjöfn og agi í skólanum er ekki ásættanlegur en unnið er með þessa þætti. Sjálfsálit nemenda, tilfinning fyrir að hafa stjórn á eigin lífi, vanlíðan og fjarvistir, sérstaklega á unglíngastigi, eru heldur undir landsmeðaltali en nemendur þar eru fyrir ofan meðallag og í meðallagi áhugasamir í stærðfræði. Eineltisáætlun og aðgerðaráætlun liggur fyrir.

Mat og eftirlit sveitarfélagsins með skólanum hefur verið lítið en stefnt er að því að skipaður verði hópur til að ljúka gerð skólastefnu undir forystu fræðsluráðs. Sveitarfélagið hefur lagt áherslu á *Uppeldi til ábyrgðar* og hefur menntað fólk í hugmyndafræðinni. Hagræðingaraðgerðir sveitarfélagsins hafa að einhverju leyti bitnað á starfinu, t.d. sérfræðipjónustu og stuðningskennslu og stöðugildum fækkað. Þá eru kennarar áhyggjufullir yfir að geta ekki uppfyllt starfsskyldur sínar á sumarmánuðum þar sem þeir missa fartölvur sínar vegna tryggingarmála og endurskoðunar á tækjakosti skólans.

Styrkleikar Grunnskólans í Sandgerði liggja fyrst og fremst í faglegum metnaði skólans og starfsmanna hans, skýrri skólastefnu og góðum húsbúnaði og vinnuaðstöðu. Megin veikleiki skólans er að skilningur foreldra á mikilvægi menntunar virðist ekki nægilegur í samfélaginu og samstarf foreldra og skólans því erfitt. Þá hefur skólinn komið illa út á samræmdum könnunarprófum og PISA. Líðan nemenda og sjálfsálit, sérstaklega drengja, er ekki nægjanlega góð og fjarvistir á unglíngastigi heldur undir landsmeðaltali en unnið er að því að bæta þessa þætti með ýmsum aðgerðum m.a. *Uppeldi til ábyrgðar*

Helstu tillögur til úrbóta eru að virkja þarf skólaráð betur, nemendaráð verði eftt og áhrif nemenda á skólastarfið verði meira og kynna þarf niðurstöður kannana betur fyrir nemendum. Halda þarf áfram markvissri vinnu við að bæta árangur nemenda á samræmdum könnunarprófum og rýna vel í kannanir á líðan og einelti nemenda m.a. í tengslum við *Uppeldi til ábyrgðar*. Mikilvægt er að skólinn, foreldrafélagið og sveitarfélagið haldi áfram aðgerðum til að bæta samstarf heimilis og skóla og auka ábyrgð og þátttöku foreldra í menntun barna sinna. Árangursmarkmið verði skilgreind í öllum greinum, meta þarf árangur af samkennslu og sérkennsluúrræðum og tryggja að starfsmenn haldi fartölvum sínum svo þeir geti uppfyllt starfsskyldur sínar. Auka þarf mat, eftirlit og stuðning sveitarfélagsins við skólastjórnendur, ljúka gerð skólastefnu og skoða hvort rétt hafi verið að hætta með greiðslur fyrir setu í fræðsluráði. Efla þarf aðkomu heilsugæslu að nemendum með geðrænan vanda og skýra verkaskiptingu stuðningsaðila.

INNGANGUR

Í þessari skýrslu er gerð grein fyrir úttekt á starfsemi Grunnskólans í Sandgerði. Úttektin er gerð á grundvelli 38. gr. laga um grunnskóla nr. 91/2008 og samkvæmt þriggja ára áætlun mennta- og menningarmálaráðuneytisins um úttektir á grunnskólastigi.

Markmið úttektarinnar er að leggja mat á starfsemi skólans með hliðsjón af gildandi lögum um grunnskóla, reglugerðum og aðalnámskrá grunnskóla. Lögð var áhersla á stjórnun, skipulag kennslu, innra mat, námskröfur og fyrirkomulag námsmats. Niðurstöður skólans á samræmdum könnunarprófum og í PISA rannsókninni voru skoðaðar og hvernig skólinn nýtir niðurstöðurnar. Úttektin beindist einnig að mati og eftirliti sveitarfélagsins með skólastarfi og hvernig það nýtist skólanum.¹

1.1 Gagnaöflun

Úttektin byggir á fyrirliggjandi gögnum tengdum starfsemi skólans, viðtölum og skólaheimsóknum. Meðal þeirra gagna sem lögð eru til grundvallar eru skólanámskrá og starfsáætlun skólans, niðurstöður úr samræmdum prófum og niðurstöður kannana (sjá nánar í heimildaskrá). Úttektaraðilar heimsóttu skólann tvisvar sinnum og áttu viðtöl við skólastjórnendur, fulltrúa kennara, fulltrúa annars starfsfólks, fulltrúa nemenda, foreldra og skólaráðs svo og bæjarstjóra, skóla-, íþrótt- og menningarfulltrúa sveitarfélagsins, formann fræðsluráðs og framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar.

Markmiðið með viðtölum og fundum var að fá fram viðhorf mismunandi aðila á starfi skólans og var stuðst við viðtalsramma sem tók mið af þeim þáttum sem mat mennta- og menningarmálaráðuneytisins beindist að.

---

¹ Erindisbréf til úttektaraðila, 8. febrúar 2011.

2 SKÓLINN

Skólahald í Miðneshreppi má rekja aftur til ársins 1884. Í upphafi var skólahald á tveimur stöðum í hreppnum en haustið 1938 var öll skólastarfsemin komin í Sandgerði og voru þar 66 nemendur á aldrinum 7-13 ára í þremur deildum. Skólinn hefur vaxið jafnt og þétt og er nú heildstæður grunnskóli fyrir nemendur í 1.–10. bekk með 241 nemendur í 14 bekkjardeildum. Skólinn er eini grunnskóli sveitarfélagsins. Starfsmenn skólans eru 51 í 39,7 stöðugildum. Kennarar, leiðbeinendur og stundakennarar ásamt skólastjórnendum eru alls 33. Annað starfsfólk er alls 18.

Við skólann er Skólasel, frístundaheimili, þar sem nemendur geta verið í gæslu að loknum skóladegi. Þar starfa að jafnaði tveir til þrír starfsmenn grunnskólans. Skólabókasafn er starfrækt á skólatíma og félagsmiðstöðin Skýjaborg hefur starfsemi sína í grunnskólann og unnið er að samnýtingu húsnæðisins. Sjá frekari lykiltölur um starf skólans í fylgiskjali 1.

2.1 Áherslur og stefna skólans

Hlutverk Grunnskólans í Sandgerði er

„að hafa faglega forystu og ábyrgð menntamála 6-16 ára barna í Sandgerðisbæ. Honum er ætlað að stýra og fylgja eftir framsækinni stefnumótun í skólamálum sem er í stöðugri þróun og endurskoðun á ári hverju. Frumábyrgð á uppeldi og menntun hvílir á foreldrum en skólinn, í samstarfi við heimilin, veitir börnum og unglíngum einstaklingsmiðaða menntun til að takast á við líf og starf. Hlutverk skólans er einna helst að sjá nemendum fyrir formlegri fræðslu og taka þátt í félagslegri mótun þeirra.“²

Gildin *vinátta*, *vöxtur*, *vilji* og *virðing* eru leiðarljós skólans. Skólinn hefur skipt markmiðum sínum í fimm flokka: þjónusta, innra starf, fjármál, mannauð og samfélag og hefur sett stefnu í nokkrum liðum út frá hverjum flokki, sjá fylgiskjal 2.

Haustið 2007 höfðu nýir stjórnendur frumkvæði að endurskoðun á stefnu skólans. Stefnan er unnin eftir hugmyndafræði um stefnumiðað árangursmat (Balanced Scorecard). Allir starfsmenn komu að gerð hennar m.a. í hópvinnu á starfsdögum, nemendur lögðu sitt af mörkum t.d. í lífsleiknitímum og kusu þeir ásamt starfsmönnum leiðarljós skólans og formaður foreldrafélagsins tók að sögn stjórnenda mikinn þátt í vinnunni. Almennt reyndist erfitt að virkja foreldrahópinn en í viðhorfskönnun meðal foreldra voru spurningar tengdar stefnunni. Nemi í opinberri stjórnarsýslu stýrði verkefninu.³

Sérstök áhersla hefur verið lögð á *Uppeldi til ábyrgðar – uppbygging sjálfsaga* og *Olweusar áætlun*.⁴ *Uppeldi til ábyrgðar* er formleg uppeldisstefna sveitarfélagsins. Hana er nú verið að innleiða í

² Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði 2010 – 2011: 5

³ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011. Fundur með bæjarstjóra, formanni fræðsluráðs og skóla-, íþrótt- og menningarfulltrúa 19. maí 2011.

⁴ Fundir með skólastjórnendum, starfsmönnum, nemendum og foreldrum 17. og 19. maí 2011.

leikskólanum, grunnskólanum, íþróttafélaginu og björgunarsveitinni.⁵ Að mati skólastjórnenda er tekið mið af eftirfarandi atriðum í stefnu skólans; læsi, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og menntun til sjálfbærni. Þessir þræðir liggja í gegnum *Uppeldi til ábyrgðar*, Olwesuaráætlun, einstaklingsmiðað nám, teymisvinnu kennara og þróunarverkefni. Sjálfbærnin er komin skemmst á veg í skólanum.⁶

Kennarar og aðrir starfsmenn sögðu góða sátt um stefnuna. Ætlast væri til þess að allir starfsmenn fylgdu henni, stefnunni væri haldið vel að nýju fólki og allflestir ynnu að því að innleiða hana. Í tengslum við *Uppeldi til ábyrgðar* væru t.d. kynningar og umræður á fundum, námskeið, upprifjunarfundir, bókalistar o.fl. Farið var á námskeið í Boston þar sem stefnan hefur verið innleidd. Allir starfsmenn gátu tekið þátt í námsferðinni, þeir söfnuðu fé til fararinnar og kennarar deildu sínum námsstyrkjum með öðrum starfsmönnum sem varð til þess að enginn þurfti að greiða fyrir ferðina sem um tveir þriðju starfsmanna fóru í en yfirleitt voru gildar ástæður fyrir fjarveru starfsmanna. Þróunarhópar vinna að innleiðingu stefnunnar, þ.e. um lestur, *Uppeldi til ábyrgðar*, stærðfræði, námsmat og samstarf heimilis og skóla. *Uppeldi til ábyrgðar* er kynnt sérstaklega fyrir foreldrum 1. bekkjar og kennarar kynna einnig stefnuna fyrir foreldrum annarra árganga.⁷

2.2 Rekstur og stjórnun

Rekstur skólans er á ábyrgð Sandgerðisbæjar. Fræðsluráð fer í umboði sveitarstjórnar með málefni grunnskólans.⁸ Núverandi skólastjóri tók við stjórn skólans haustið 2007 en hafði áður verið aðstoðarskólastjóri í tvö ár. Hann stjórnar skólanum ásamt aðstoðarskólastjóra og í sameiningu veita þeir skólanum faglega forystu. Aðstoðarskólastjóri er í fæðingarorlofi frá október 2010 til september 2011. Ýmsum verkefnum hefur tímabundið verið slegið á frest eða þar til aðstoðarskólastjóri tekur aftur til starfa. Einnig hafa aðrir stjórnendur og sérkennari tekið á sig fleiri verkefni auk þess sem kennsla hefur verið minnkuð hjá deildastjórum til að koma til móts við daglega stjórnun. Tveir deildarstjórar stýra faglegu starfi og skipulagi yngra og eldra stigs ásamt stjórnendum. Deildarstjóri yngra stigs hefur einnig umsjón með skipulagningu og framkvæmd sérkennslu í samráði við sérkennara og þroskaþjálfara. Deildarstjóri eldra stigs hefur umsjón með skipulagningu nýbúafræðslu.

Skólastjóri og deildarstjórar lýsa stjórnunarháttum skólans sem jafnræðisstjórnun. „Allir fá eitthvað um hlutina að segja.“ Lögð sé áhersla á allir starfsmenn fái að hafa áhrif og vinni eftir stefnu skólans.

⁵ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011. Fundur með bæjarstjóra, formanni fræðsluráðs og skóla-, íþrótt- og menningarfulltrúa 19. maí 2011.

⁶ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

⁷ Fundir með skólastjórnendum og starfsmönnum 17. maí 2011

⁸ Lög nr. 91/2008 um grunnskóla, 6.gr.

Stjórnendur segjast vinna mjög vel saman, styðja hver annan og verkaskipting þeirra sé nú mjög skýr. Hún sé skrifleg og sé t.d. á blaði fyrir ofan ljósritunarvél skólans.⁹

Kennarar, sem rætt var við, sögðu að stjórnun skólans gengi mjög vel, væri skipulögð og mikill kostur væri að kröfur væru um fagleg vinnubrögð sem stuðlaði að því að þeir efldust og þróuðust faglega. Aðgengi að stjórnendum væri mjög gott. Aðrir starfsmenn en kennarar, sem rætt var við, sögðust ánægðir með stjórnun skólans, stjórnað væri af sanngirni, hlustað á fólk og stjórnendur alltaf aðgengilegir. Allir starfsmenn sögðu verkaskiptingu stjórnenda skýra. Í könnun, sem skólinn gerði á viðhorfum kennara í lok skólaársins 2009-2010, kom fram mikil ánægja með stjórnun skólans, allir sögðust mjög og frekar ánægðir með stjórnunina og með samskipti við skólastjóra og aðstoðarskólastjóra og 98% sögðust mjög og frekar ánægð með samskipti við deildarstjóra. 90% sögðust mjög og frekar ánægð með hvatningu stjórnenda, 88% sögðust mjög eða frekar ánægð með möguleika til að hafa áhrif. Sá þáttur í tengslum við stjórnun sem kemur lægst út er þátttaka starfsmanna í ákvarðanatöku. Þar segjast tæp 70% mjög eða frekar ánægð og rúm 39% hvorki né.

Foreldrar, sem rætt var við, sögðu mjög gott samband við skólastjórnendur og þeir hafi verið duglegir í að virkja foreldra, væru jákvæðir í garð foreldrafélags og hafi tekið vel í tillögur þeirra. Í könnun, sem skólinn gerði meðal foreldra vorið 2010, segjast 85% mjög og frekar ánægð með stjórnun skólans, 6% eru frekar og mjög óánægð og 87% eru mjög og frekar ánægð með möguleika á að ná sambandi við skólastjórnendur. Að sögn fulltrúa sveitarfélagsins sem rætt var við er stjórnendateymið framsækið og sýnir frumkvæði og skólinn skilar öllum gögnum sem honum ber. Bæjarfélagið hafi mikið treyst á skólastjórnendur að leiða starfið.¹⁰ Að mati framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar er skólastjóri mjög virkur, faglegur og óhræddur að taka ákvarðanir.¹¹

2.3 Fundir og boðskipti

Ýmsir fundir eru haldnir í skólanum. Stjórnendafundir eru að jafnaði einu sinni í viku og þá sitja skólastjóri, aðstoðarskólastjóri og deildarstjórar. Starfsmannafundir eru haldnir einu sinni í mánuði, kennarafundir á sex vikna fresti og árgangafundir hálfsmánaðarlega. Á heimasíðu skólans er að finna fjölbreyttar upplýsingar um skólastarfið.

Sérhver vinnudagur hefst á 10 mínútna fundi þar sem veittar eru upplýsingar um starf dagsins/vikunnar, fréttir gærdagsins, hrós, samræmingu, námskeið, orð vikunnar og ræddir eru áherslupættir og daglegt starf. Allir geta tjáð sig. Fundargerð er skrifuð og sett upp á skjá í vinnurými starfsfólks. Skólaliðar sitja

⁹ Rýnifundir skólastjórnenda og deildarstjóra 23.mars 2011.

¹⁰ Fundur með bæjarstjóra, formanni fræðsluráðs og skóla-,iþróttá- og menningarfulltrúa 19. maí 2011.

¹¹ Viðtal við framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar, 26.maí 2011.

ekki morgunfundina en funda með skólastjórnendum tvisvar í mánuði. Mikil ánægja kom fram með morgunfundina meðal þeirra starfsmanna sem rætt var við og þeir sögðu að þar mæti yfirleitt allir starfsmenn. „10 mínútna fundirnir eru ómissandi.“ Skólaliðar sögðust fylgjast með fundargerðum á skjá.¹² Skólastjóri sagði að í starfsmannasamtölum hefðu allir starfsmenn lýst yfir ánægju með fundina. Í viðhorfskönnun meðal starfsmanna vorið 2010 voru allir starfsmenn mjög (83%) og frekar ánægðir (17%) með morgunfundina og tæp 86% mjög og frekar ánægð með upplýsingamiðlun innan skólans.¹³

2.4 Skólaráð

Við grunnskóla skal starfa skólaráð sem er samráðsvettvangur skólastjóra og skólasamfélags um skólahald. Skólaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans í samræmi við stefnu sveitarfélags um skólahald og lög um grunnskóla.¹⁴ Kosið er í skólaráð til tveggja ára í senn og á það að vera skipað níu einstaklingum. Í ráðinu skulu sitja tveir fulltrúar kennara, einn fulltrúi annars starfsfólks, tveir fulltrúar nemenda, tveir fulltrúar foreldra og skólastjóri auk fulltrúa grenndarsamfélagsins sem stjórn foreldrafélagsins kýs úr sínum hópi.

Fyrsti fundur skólaráðsins var haldinn í september 2010 en ráðið hefur alls fundað þrisvar sinnum. Fundargerðir skólaráðs má lesa á heimasíðu skólans og þar kemur fram að fulltrúar foreldra mættu eingöngu á þriðja fundinn og engir nemendur eru í ráðinu. Í ráðinu hefur verið fjallað um ýmis mál, skólanámskrá, starfsáætlun, sjálfsmat, Mentor, *Uppeldi til ábyrgðar*, niðurstöður kannana og rannsóknna, niðurskurð fjárframlaga og skólamáltíðir.¹⁵ Á fundi með úttektaraðilum mættu fulltrúar kennara, annarra starfsmanna og einn nemandi sem var að mæta á fund ráðsins í fyrsta sinn. Að sögn þeirra hefur ráðið „ekki starfað af fullum krafti“ en sé komið með grunn sem þurfi að vinna áfram með. Samstarf ráðsins og stjórnenda skólans hafi verið með ágætum og skólastjórnendur fylgi málum vel eftir en fundir ráðsins þurfi að vera reglulegri. Þeir fulltrúar sem á fundinum voru sögðust merkja aukinn áhuga foreldra á samstarfi við skólann, „foreldrafélagið er að blómstra.“¹⁶ Stjórnendur skólans sögðu að dregist hefði að stofna ráðið þar sem erfitt hefði verið að finna fulltrúa grenndarsamfélagsins. Ráðið hafi ekki nýst nægilega vel við stjórnun skólans fram að þessu. Erfitt hafi verið að fá fólk til að gera sér grein fyrir hlutverki sínu. Fundirnir hafi tilhneigingu til að fara of mikið í smáatriði.¹⁷

¹² Fundir með starfsfólki 17. og 19. maí 2011.

¹³ Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal starfsmanna 2009-2010.

¹⁴ Lög um grunnskóla 92/2008, 8. gr.

¹⁵ Fundargerðir skólaráðs Grunnskóla Sandgerðis

¹⁶ Fundur með fulltrúum úr skólaráði Grunnskóla Sandgerðis 19. maí 2010.

¹⁷ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

2.5 Lög og reglugerðir

Að mati skólastjórnenda, hafa ný grunnskólalög m.a. haft þau áhrif í skólanum að öllum skólareglum var breytt út frá nýjum lögum¹⁸ og tekið mið af þeim í innleiðingu *Uppeldis til ábyrgðar m.a.* með þrepamarkmiðum.¹⁹ Þá hafi ákvæðið, um að óheimilt sé að krefja nemendur eða foreldra þeirra um greiðslu fyrir ferðir,²⁰ haft mikil áhrif á starfið þar sem skólinn sé þannig landfræðilega í sveit settur að langt sé í önnur svæði.²¹

2.6. Hagræðingaraðgerðir sveitarfélagsins

Skólastjórnendur segja áhrif hagræðingaraðgerða sveitarfélagsins á yfirstandandi skólaári helst hafa bitnað á sérfræðipjónustu og stuðningskennslu en á næsta ári verði dregið úr henni um eitt stöðugildi sérkennara og lagt hafi verið niður stöðugildi nýbúakennslu. Næsta skólaár muni stjórnunarhlutfall minnka, t.d. aukist kennsluskylda deildarstjóra og stöðugildum fækka í allt um tvö. Í dag eru allir kennarar með fartölvur. Á haustdögum verður fjöldi þeirra endurskoðaður auk þess sem þeir geta ekki nýtt sér þær í sumar vegna tryggingamála. Einnig sé búið að hækka matarkostnað kennara. Þá hafi gjöld fyrir vistun nemanda að loknum skóladegi hækkað um helming.²²

2.7. Ytri tengsl

2.7.1. Samstarf við heimili

Fram kom meðal stjórnenda, starfsmanna og foreldra að samskipti skólans og heimila megji auka og efla beina þátttöku foreldra í skólastarfinu. Þátttaka þeirra hefur þó aukist á síðastliðnum tveimur árum. Foreldrar sýni skólanum almennt lítinn áhuga og erfitt hafi verið að virkja þá til samstarfs, erfiðlega hafi gengið að halda úti foreldrafélagi sem reglulega hafi lognast út af. Stöku sinnum hafi þó komið til leiks öflugir formenn foreldrafélags sem hafi náð að efla starfið tímabundið. Að sögn skóla-, íþrótt- og menningarfulltrúa, sem er fyrrverandi skólastjóri grunnskólans, einkenndist samfélagið lengi vel af því að fólk fluttist til bæjarins í vertíðarvinnu og hafði oft skamma viðdvöl. Að hans sögn breyttist nemendahópurinn stundum um allt að þrjátíu prósent á ári.²³

Að sögn stjórnenda og starfsmanna er nú lögð mikil áhersla á að auka samvinnu skólans og heimilanna. Mentor hefur verið tekinn upp, kennarar senda tölvupóst og hringja heim eftir þörfum. Á

¹⁸ Lög um grunnskóla nr. 91/2008, 30.gr.

¹⁹ Fundur með fræðslunefnd 30.mars 2011.

²⁰ Lög um grunnskóla nr. 91/2008, 31.gr.

²¹ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

²² Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

²³ Viðtal við sveitarstjóra, formann fræðsluráðs og skóla-, íþrótt- og menningarfulltrúa 19. maí 2011.

yngsta stigi er send heim vikuáætlun í hverri viku. Einnig eru Opnir dagar og þá eru foreldrar skyldugir til að mæta í eina kennslustund og fylgjast með starfinu og fylgja kennarar því eftir. Þar mæti nánast allir foreldrar og eins á hefðbundna foreldradaga tvisvar á ári í lok anna. Á fundi um skólafélagið sé þó enn léleg mæting foreldra. En mjög jákvætt sé að nú bjóði nægilega margir foreldrar sig fram í stjórn foreldrafélagsins.²⁴

2.7.2. Grenndarsamfélag

Formlegt samstarf hefur verið við leikskólann Sólborg s.l. sex ár í verkefninu *Brúum bilið*. Sjá nánar kafla 3.5., *Tengsl skólastiga*. Samstarf er á milli grunnskólans og Tónlistarskóla Sandgerðisbæjar um tónlistarnám nemenda í 1. - 4. bekk. Nemendur í 1. - 3. bekk læra á blokkflautu í litlum hópum og nemendur 4. bekkjar velja sér hljóðfæri til náms án endurgjalds. Skólakór Grunnskólans í Sandgerðis var stofnaður haustið 2008. Fjölmargir nemendur taka þátt bæði í yngri og eldri kór. Starfið er liður í tónlistaruppeldi nemandans og kemur í stað tónmenntakennslu í grunnskólanum.²⁵ Sveitarfélagið er aðili að samstarfi um rekstur Fjölbrotaskóla Suðurnesja og tekur þátt í samstarfi við nokkra framhaldsskóla og háskóla.²⁶ Sjá nánar kafla 3.5., *Tengsl skólastiga*.

Í bæjarfélaginu er rekin rannsóknarstöð, fræðasetur, náttúrustofa og hefur skólinn verið í samstarfi við þessar stofnanir sérstaklega í náttúrufræðikennslu og í tengslum við Sandgerðisdaga sem eru haldnir ár hvert í bænum.²⁷

2.7.3. Nemendafélag

Nemendafélag er ekki starfandi við skólann nú. Að sögn nemenda skipulagði það ýmiss konar félagsstarf, s.s. skólaböll en lagðist af, er sá aðili sem starfar innan félagsmiðstöðvarinnar og hafði umsjón með starfinu, fór í veikindafrí.²⁸

2.8 Starfsandi og skólabragur

Ánægja starfsmanna hefur mælst há undandarin þrjú ár skv. könnunum og starfsmannasamtölum. Góð samvinna og samstíga hópur einkenna andann í skólanum. Allt starfsfólk telur sig hluta af heildarhópnum og fá að taka fullan þátt í starfinu.²⁹ Starfsmenn, sem rætt var við, sögðu enga stéttaskiptingu í skólanum, þeir séu ein heild. Allir séu vel upplýstir, geti komið með tillögur og hlustað

²⁴ Fundir með stjórnendum, starfsmönnum, 17. og 19. maí 2011

²⁵ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Viðtal við stjórnendur og starfsfólk 17. og 19. maí 2011.

²⁶ Heimasíða Sandgerðisbæjar.

²⁷ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Viðtal við stjórnendur og starfsfólk 17. og 19. maí 2011.

²⁸ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

²⁹ Könnun Grunnskóla Sandgerðis meðal starfsmanna 2009-2010 og fundur með skólastjórnendum 19. maí 2011.

sé á starfsfólk og í hópnum ríki mikill stuðningur og samkennd.³⁰ Stjórnendur sögðust leggja sig alla fram um að halda liðsandanum og vinna með starfsmannahópnum í anda *Uppeldis til ábyrgðar*.

Í könnun, sem skólinn gerði á viðhorfum kennara í lok skólaársins 2009-2010, hafði ánægja með vinnustaðinn aukist frá fyrra ári. Enginn starfsmaður sagðist óánægður og hærra hlutfall en áður (86%) var mjög ánægt en frekar ánægt (12%). Nánast allir, eða 95% eru mjög og frekar ánægð með starfsanda og andrúmsloft. Fólk telur sig fá tækifæri til að axla ábyrgð (88% mjög og frekar ánægð) og 98% eru mjög og frekar ánægð með að geta nýtt hæfileika sína. Það sem starfsmenn voru óánægðastir með í skólanum var agi og hegðum nemenda. En svörun starfsfólks bendir til að einungis 28% séu ánægðir með aga og hegðun, 14 % hvorki né og 51% er frekar eða mjög óánægð.³¹

2.9 Aðbúnaður

Í ágúst 2009 var tekin í notkun 2.288 m² nýbygging og er húsnæði skólans nú 7.184,3 m². Við hlið skólans er tónlistarskóli, íþróttahús og sundlaug sem nemendur hafa aðgang að. Innangengt er milli skólans og tónlistarskóla og íþróttahúss/sundlaugar. Sandgerðisbær hefur lokið framkvæmdum við einsetningu grunnskólans með stækkun á húsnæði skólans og þarf ekki að ráðast í frekari framkvæmdir á því sviði fyrr en íbúatalan verður um 2000 manns. Mikil áhersla hefur verið lögð á uppbyggingu á sérkennslu og hefur húsnæðið tekið mið af þörfum á því sviði. Mikil ánægja kom fram með húsnæði skólans hjá öllum sem rætt var við í úttektinni. Skólastjórnendur sögðu húsnæðið styðja vel við stefnu skólans, t.d. væri hægt að opna á milli kennslustofa sem auðveldaði alla teymisvinnu. Starfsmenn sögðu að starfsmannaaðstaða væri „bylting“. Það sem helst var gagnrýnt var að loftræsting í kennslustofum væri ekki nægilega góð. Að sögn stjórnenda var mikil og góð samvinna skólasamfélagsins við arkitekt nýbyggingarinnar. Fyrir liggja teikningar á skólalóð en framkvæmdum hafi verið frestað vegna niðurskurðar fjárframlaga sveitarfélagsins.³²

Brunavarnir Suðurnesja, eldvarnareftirlit, gerðu skoðun á húsnæði skólans í janúar 2011. Ýmsar ábendingar komu fram um hluti sem betur mátti fara, en eru ekki beinar kröfur.³³ Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja var með reglubundið eftirlit³⁴ í Grunnskóla Sandgerðis og hefur gert athugasemdir við nokkur atriði og farið fram á lagfæringar sem fyrst. Að sögn skólastjóra er vinna við úrbætur hafin.³⁵

³⁰ Rýnihópar kennara og annarra starfsmanna 17. og 19. maí 2011.

³¹ Könnun Grunnskóla Sandgerðis meðal starfsmanna 2009-2010 og sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010.

³² Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

³³ Eftirlitsskýrsla Brunavarna Suðurnesja, 4. febrúar 2010.

³⁴ Eftirlitsskýrsla Heilbrigðiseftirlits Suðurnesja, 1. febrúar 2011.

³⁵ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

2.9.1. Mötuneyti

Boðið er upp á heitan mat í hádeginu. Í skólanum er móttökueldhús þar sem maturinn er eldaður í miðlægu eldhúsi í Vörðunni og kemur heitur í hitavögnum í skólann. Stuðningsfulltrúar og skólaliðar annast gæslu nemenda í matartímum. Í mötuneyti starfar matráður í 75% starfi. Í könnun meðal foreldra vorið 2010 voru 51% þeirra frekar og mjög óánægð með skólamat barnanna en 28% mjög og frekar ánægð. Þetta staðfestu nemendur. Að sögn skólastjórnenda hefur verið ráðist í úrbætur og í vetur skynji þeir meiri ánægju meðal allra.³⁶ Nemendur sem rætt var við sögðu þó að maturinn hefði lítið batnað.³⁷

2.10 Mat úttektaraðila

- Grunnskólinn í Sandgerði hefur skýra stefnu og markmið. Allir starfsmenn skólans komu að mótun stefnunnar en þátttaka foreldra var fremur lítil. Í stefnunni er m.a. hugað að lýðræði og mannréttindum, læsi og jafnrétti. Starfsmenn skólans eru ráðnir inn samkvæmt stefnu hans og mikil sátt virðist ríkja um hana meðal starfsmanna. Úttektaraðilar telja þetta mikinn styrk fyrir skólann.
- Skólastjórnendur hafa sterka faglega sýn og virðast ná að virkja starfsmenn mjög vel til. Þeir vinna náið saman og verkaskipting milli þeirra er mjög skýr. Mikil ánægja er með stjórnunina meðal starfsfólks, foreldra og sveitarfélags.
- Skólaráð hefur ekki starfað sem skyldi skv. lögum um grunnskóla. Of lengi dróst að stofna ráðið og það hefur einungis haldið fjóra fundi með slakri mætingu, sérstaklega fulltrúa foreldra. Þá er annar fulltrúi nemenda nýkominn í ráðið en eftir er að kjósa hinn. Afar mikilvægt er að skólastjóra takist að virkja ráðið betur sem samráðsvettvang skólastjóra og skólasamfélags um skólahald sbr. lög um grunnskóla.
- Innleiðing *Uppeldis til ábyrgðar* hugmyndafræðinnar og *Olweusar* áætlunarinnar hefur gengið mjög vel. Að mati úttektaraðila er það mikill styrkur við innleiðingu stefnunnar að allir starfsmenn hafa fengið þar reglulega þjálfun og foreldrum verið kynnt efnið og að stefnan sé um leið innleidd í sveitarfélaginu. Tækifæri skólans er að bæta enn frekar fræðslu til foreldra og samvinnu við grenndarsamfélagið.
- Boðskipti og upplýsingamiðlun er mjög góð. Sérstök ánægja ríkir meðal starfsmanna um 10 mínútna fundi hvern morgun. Úttektaraðilar telja slíka fundi geta orðið fleiri vinnustöðum til fyrirmyndar.

³⁶ Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal foreldra 2009-2010. Fundir með stjórnendum, starfsfólki og nemendum 17. og 19. maí 2011.

³⁷ Rýnihópur nemenda, 19. maí 2011.

- Sjálfbærni er komin skammt á veg í skólanum. Skólinn er hvattur til að sinna þeim þætti enn betur sbr. þjóðaráætlun um menntun til sjálfbærni.³⁸
- Hagræðingaraðgerðir sveitarfélagsins hafa að einhverju leyti bitnað á starfinu, t.d. sérfræðiþjónustu og stuðningskennslu og stöðugildum fækkað. Þá missa kennarar fartölvur sínar. Þar sem kennarar hafa skv. kjarasamningum starfsskyldur umfram starfstíma skóla telja úttektaraðilar slíkt fyrirkomulag geta dregið úr getu þeirra til að uppfylla vinnuskyldu sína. Mikilvægt er að sveitarfélagið finni lausn v/fartölva.
- Samstarf heimila og skóla hefur í gegnum tíðina reynst erfitt. Skólinn hefur á síðari árum lagt sig sérstaklega fram um að bæta þessi samskipti og haft frumkvæði að ýmsum aðgerðum sem virðast nú vera að skila sér í auknum áhuga foreldra á skólastarfinu. Ánægjulegt er að nú skuli reynast auðveldara en áður að fá foreldra til setu í stjórn foreldrafélagsins og telja úttektaraðilar mörg tækifæri framundan í aukinni samvinnu heimilis og skóla.
- Fjölbreytt samvinna er við grenndarsamfélagið, m.a. leikskóla, fjölbrautaskóla og fræðasetur og er almenn ánægja innan skólans með tengslin.
- Húsnæði skólans styður mjög vel við stefnu hans. Húsnæðið er hlýlegt og vistlegt og allur aðbúnaður til fyrirmyndar. Loftræsting virðist þó slæm í kennslustofum og vert að huga að því hvernig bæta megi þar úr.
- Nemendafélag virðist hafa lognast út af en mikilvægt er að skólastjóri sjái til þess að það starfi við skólann og það vinni m.a. að félags-, hagsmuna- og velferðarmálum nemenda sbr. lög um grunnskóla.
- Óánægja hefur verið með skólamáltíðir en ekki virðist enn fullkomin sátt um matinn og því er mikilvægt að rýna betur í þessi mál.

---

³⁸ Ávarp menntamálaráðherra á málþingi um þjóðaráætlun um menntun til sjálfbærni.

3 SKÓLANÁMSKRÁ

Þegar núverandi teymi stjórnenda hóf störf árið 2007 var fljótlega hugað að því að vinna samfellda skólanámskrá en áður var til grunnur að einstaka köflum. Námskráin var unnin skólaárið 2007-2008 og að sögn stjórnenda og starfsmanna var unnið að henni á kennarafundum og starfsmannafundum allan veturinn. Það hafi gefist vel að kennari við skólann, sem var í námi, tók að sér verkefnastjórn. Stjórnendur sögðu fræðsluráð hafa farið vel yfir námskrána og formaður foreldrafélagsins hafi verið mjög virkur í starfinu. Námskrá grunnskólans var gefin formlega út í fyrsta sinn haustið 2008. Í upphafi fengu öll heimili námskrána. Stjórnendur segja ríkja sátt um skólanámskrána en foreldrar og kennarar megi vera enn duglegri við að hafa skoðanir á henni.

Fram kom hjá kennurum að þeir fara yfir námskrána á hverju hausti, kynna fyrir foreldrum og gera einstaklingsnámskrár fyrir nemendur með frávík, bæði þá sem þurfa sérkennslu og þá sem eru bráðgerir. Námskrána á að endurskoða annað hvert ár en var frestað s.l. haust um eitt ár vegna fæðingarorlofs aðstoðarskólustjóra.³⁹

Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði er þrískipt. Fyrsti hluti hennar inniheldur hagnýtar upplýsingar um skólann og skólastarfið. Í öðrum hluta skólanámskrárinnar eru sameiginlegar upplýsingar sem gilda fyrir hvert skólaár, s.s. skóladagatal, upplýsingar um starfsfólk, viðtalstíma kennara, fulltrúa í skóla- og nemendaráðum og þróunarverkefni skólans. Þriðji hluti skólanámskrárinnar er bekkjarnámskrá sem afhendist foreldrum í upphafi haustanna. Þar koma fram upplýsingar fyrir hvern bekk viðkomandi skólaárs um kennslu, útlitun á kennsluaðferðum og námsmati, áætlanir bekkjarins og bekkjarlistar.⁴⁰

3.1. Tengsl skólanámskrár við aðalnámskrá og skólastefnu sveitarfélags

Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði tekur mið af aðalnámskrá og nokkuð skýr tengsl eru þar á milli. Kennarar og stjórnendur bera skólanámskrá saman við aðalnámskrá. Hafin er vinna við að skilgreina árangursviðmið í íslensku og stærðfræði sbr. lög um grunnskóla. Stefnt er að því að gera slíkt hið sama í öðrum greinum.⁴¹

Til eru drög að skólastefnu sveitarfélagsins en stefnt er að því að skipaður verði hópur til að ljúka gerð stefnunnar undir forystu fræðsluráðsins. Sveitarfélagið hefur lagt áherslu á *Uppeldi til ábyrgðar* og hefur menntað fólk í hugmyndafræðinni síðastliðin þrjú ár, m.a. greitt fyrir fyrirlesara og námsferðir.

³⁹ Fundir með skólastjórnendum og kennurum 17. maí 2011.

⁴⁰ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

⁴¹ Lög um grunnskóla nr. 91/2008, 25. gr., Fundir með stjórnendum og kennurum 17. maí 2011.

Skólastjóri grunnskólans hefur stýrt innleiðingunni að beiðni sveitarfélagsins. Sandgerðisbær hefur sett inn í samninga við knattspyrnufélag, golffélag og björgunarsveitir ákvæði um innleiðingu *Uppeldis til ábyrgðar* og að starfsmenn þeirra fái þjálfun og noti hugmyndafræðina í störfum sínum. Sama gildir um starfsfólk sundlaugar.⁴²

3.2. Sérstakar áherslur skólans

Sérstakar áherslur skólans eru einstaklingsbundið nám, samvinna (sjá nánar í kafla 3.3.1. um námsskipulag) og uppbyggilegur agi.

3.2.1. Uppeldi til ábyrgðar

Skólinn hefur á undanförunum árum lagt mikla áherslu á agastefnuna *Uppeldi til ábyrgðar, uppbygging sjálfsaga*. Stefnan miðar að því að ýta undir ábyrga hegðun og sjálfstjórn og þjálfna einstaklinga í að ræða um tilfinningar og átta sig á þörfum sínum. Vinnuaðferðunum er einnig ætlað að styðja starfsmenn skóla við að móta sér skýra stefnu varðandi samskipti og agamál. Hugmyndafræðinni er ætlað að hafa áhrif á kennsluhætti, stjórnunarhætti og ekki síst á meðferð agamála og er m.a. unnin í gegnum leiklist, hlutverkaleiki og sjálfsskoðun.⁴³

Innleiðingin hefur fram að þessu gengið vel og að sögn stjórnenda og starfsmanna eru langflestir starfsmenn farnir að ganga í takt eftir leiðum uppbyggingar. Einnig megi sjá breytingu á bekkjarstarfi og vinnu með nemendum og sé skólinn á góðri leið í að bæta samskipti og skólabrag grunnskólans.⁴⁴

3.3. Kennsla

Bekkjarnámskrár eru til fyrir alla árganga. Í þeim kemur fram markmið, námsefni, kennslutilhögun, heimanám og námsmat.⁴⁵ Aðalnámskrá grunnskóla setur viðmið um fjölda kennslustunda í námsgreinum. Í fylgiskjali 3 má sjá viðmiðunarstundaskrá og skiptingu kennslustunda í Grunnskóla Sandgerðis.⁴⁶ Heildarfjöldi kennslustunda í Grunnskólanum í Sandgerði er skv. viðmiðunarstundaskrá. Fjöldi kennslustunda er færri í heimilisfræði, vali og listum. T.d. er ekki starfandi tónmenntakennari við skólann en reynt að bæta það upp með samstarfi við tónlistarskólann. Heimilisfræði er kennd í öllum árgöngum. Í 1. – 5. bekk eru 0,7 tímar á viku þar sem nemendum er skipt í lotur yfir önnina. Í 7. og 8. bekk fá nemendur þrjá tíma í stað tveggja tíma sem uppbót vegna fyrri ára. Ekki er starfandi

⁴² Viðtal við sveitarstjóra, formann fræðsluráðs og skóla-, íþróttá- og menningarfulltrúa 19. maí 2011

⁴³ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði 2010 - 2011 og Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2010 – 2011.

⁴⁴ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Viðtal við stjórnendur og starfsfólk 17. og 19. maí 2011.

⁴⁵ Bekkjarnámskrár Grunnskólans í Sandgerði.

⁴⁶ Aðalnámskrá grunnskóla 2006, bls. 14.

myndmenntakennari við skólann en umsjónarkennarar sjá um þá kennslu samþætt öðrum námsgreinum. Tveir kennarar hafa leiklistarmenntun og kenna leiklist í skólanum og eru leiksýningar einu sinni í mánuði ásamt upplestri á sal. Stundir í íslensku og stærðfræði eru fleiri en viðmið segja til um.⁴⁷

3.3.1. Námsskipulag

Haustið 2009 hófst samkennsla árganga á yngra stigi og miðstigi þar sem 2. og 3. bekk, 4. og 5. bekk og 6. og 7. bekk var kennt saman. Nú hefur verið horfið frá þessu fyrirkomulagi í 6. og 7. bekk að sögn skólastjóra vegna mikils munar á þroska nemenda og að margir fagkennarar eru komnir inn í þessum bekkjum. Markmiðið með samkennslunni er „að leitast við að skapa börnum á mismunandi aldri og með mismunandi þroska aðstæður til náms á eigin forsendum án varanlegrar aðgreiningar eftir aldri eða námsgetu.“⁴⁸ Hver kennari hefur sinn umsjónarhóp en vinnur í teymi með stuðningsfulltrúa og tveimur kennurum að kennslunni og skipulaginu. Að sögn skólastjóra hefur samkennsla árganga á yngra stigi og miðstigi gengið vel. Nemendur séu ánægðari og auðveldara sé að koma til móts við hvern og einn einstakling. Enn vanti þó upp á að sett séu skýrari námsmarkmið í hverri námsgrein fyrir sig. Kennarar mættu vera iðnari við að nýta sér möguleika á samvinnu í kennslustundum, t.d. í hringekjufyrirkomulagi.⁴⁹

Skólaárið 2007-2008 var sett af stað verkefnið, Riddaragarður, þar sem unnið var markvisst með nemendum í 1. – 4. bekk sem þurfa á sérstöku skólaúrræði að halda vegna hegðunarfrávika. Verkefnið gekk vel og haustið 2010 var síðan ákveðið að starfsemin tæki yfir bæði yngra- og miðstig. Í Riddaragarði starfa kennari og stuðningsfulltrúi. Um er að ræða samkennslu í flestum greinum þar sem þyngd námsefnis er sniðin að einstökum nemendum með einstaklingsnámskrá sem tekur mið af námskrá bekkjar hvers nemanda. Einstaklingsnámskráin er svo endurskoðuð reglulega með það að markmiði að þjálfar nemendur í að sækja fullt nám í sínum bekk. Úrræðið var sett á laggirnar til að koma til móts við nemendur með hegðunarröskun, sjá nánar í kafla 8.1.⁵⁰

3.3.2. Heimanám

Skólastjórnendur segjast leggja mikla áherslu á heimanám og er heimavinna skilgreind í bekkjarnámskrá.⁵¹ 1.- 5. bekkur fær áætlun með sér heim einu sinni í viku og reynst er að laga heimanámið að einstaklingnum. Nemendur, sem rætt var við, sögðu heimavinnuna aukast með

⁴⁷ Skipting kennslustunda í Grunnskólanum í Sandgerði. Fundir með stjórnendum og starfsmönnum 17. og 19. maí 2011

⁴⁸ Starfsáætlun Grunnskóla Sandgerðis 2011.

⁴⁹ Upplýsingar frá skólastjóra, júní 2011.

⁵⁰ Sjálfsmatskýrsla Grunnskólans í Sandgerði, 2009-2010.

⁵¹ Bekkjarnámskrár Grunnskólans í Sandgerði.

aldrinum. Þeir reyni yfirleitt að klára heimanámið í skólanum.⁵² Skólinn hefur boðið upp á aðstoð við heimanámið í 1.- 4. bekk, í tvær stundir á viku, nemendum að kostnaðarlausu. Vegna aðhaldsaðgerða sveitarfélagsins munu þessir tímar ekki verða áfram í boði. Kennarar, sem rætt var við, sögðu heimavinnu mismikla efir árgöngum. Skólastjórnendur töldu viðhorf foreldra til heimavinnu mismunandi en ekki er spurt sérstaklega um heimavinnu í viðhorfskönnun foreldra.⁵³ Skv. Skólapúlsi 2009-2010 er ekki marktækur munur á svörum nemenda um heimanám og annarra nemenda á landinu öllu.⁵⁴

3.3.3. Kennsluáætlanir

Kennsluáætlanir eru í bekkjarnámskrám sem eru skráðar í Mentor. Þar er tilgreint markmið, námsefni, kennslutilhögun, heimanám og námsmat.⁵⁵

3.3.4 Jafnréttiskennsla

Að sögn skólastjóra byggir skólinn allt skólastarfið í anda jafnréttis. Bæði nemendur og starfsfólk eigi að geta starfað í þeirri vissu að ekkert hamli starfsánægju þeirra. Leiðarljós skólans eru vöxtur, virðing, vinátta og vilji. Í þeim felst m.a. að samskipti einstaklinga eiga að grundvallast á vináttu og virðingu. Skólastjóri segir að allir eigi að hafa möguleika til að vaxa í starfi sínu og eiga uppbyggileg samskipti og með mati og viðhorfskönnunum gefist gott tækifæri til að meta stöðu jafnréttismála í skólanum. Skólinn er Olweusarskóli sem gefur frekari möguleika á að vinna með jafnrétti.⁵⁶

3.4. Tengsl skólastiga

Formlegt samstarf hefur verið við leikskólann Sólborg s.l. sex ár í verkefninu *Brúum bilið*. Starfsmenn skólanna hittast að hausti og farið er yfir starf vetrarins og staðan tekin í janúar og að vori. Elsta stig leikskólans og yngsta stig grunnskólans vinna saman að ýmsum verkefnum tengdu starfinu og leikskólabörnin taka m.a. þátt í þemadögum og árshátíð. Einu sinni í viku kemur helmingur leikskólabarnanna í grunnskólann og hálfur 1. bekkur fer á leikskólann. Fengist hefur styrkur úr Sprotasjóði til verkefnis þar sem hugað er að lestrarkennslu og samstarfi skólastiganna um undirbúning fyrir lestraránám en árangur í grunnskólanum hefur ekki verið nægilega góður í lestri.⁵⁷ Lestrarstefna Grunnskólans í Sandgerði liggur fyrir og var fyrst gefin út árið 2008 og endurútgefin árið 2010.⁵⁸

⁵² Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

⁵³ Fundir með stjórnendum, starfsmönnum og nemendum 17. og 19. maí 2011

⁵⁴ Skólapúlsinn. Grunnskólinn í Sandgerði 2009-2010.

⁵⁵ Bekkjarnámskrár Grunnskólans í Sandgerði.

⁵⁶ Upplýsingar frá skólastjóra, júní 2011.

⁵⁷ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Viðtal við stjórnendur og starfsfólk 17. og 19. maí 2011.

⁵⁸ Lestrarstefna Grunnskólans í Sandgerði.

Sveitarfélagið er aðili að samstarfi um rekstur Fjölbautaskóla Suðurnesja og tekur þátt í samstarfi við nokkra framhaldsskóla og háskóla. Á undanförunum árum hafa nemendur valið einingar á framhaldsskólastigi en s.l. haust voru engar umsóknir þar um. Unglingadeild skólans tekur í vor þátt í heimsókn *Háskólalestarinnar* og sækir þar margvísleg námskeið en viðkomustaðir lestarinnar verða í alls níu sveitarfélögum.⁵⁹

3.5. Námsmat

Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 segir í 27. gr. um námsmat:

*MAT Á ÁRANGRI OG FRAMFÖRUM NEMENDA ER REGLUBUNDINN ÞÁTTUR Í SKÓLASTARFI. TILGANGUR ÞESS ER AÐ FYLGJAST MEÐ ÞVÍ HVERNIG NEMENDUM TEKST AÐ MÆTA MARKMIÐUM AÐALNÁMSKRÁR OG NÁ NÁMSMARKMIÐUM SÍNUM, ÖRVA NEMENDUR TIL FRAMFARA OG META HVERJIR ÞURFA Á SÉRSTAKRI AÐSTOÐ AÐ HALDA.*⁶⁰

Námsmatsteymi skólans hefur starfað í tvö skólaár. Markmið þess eru:

- *Að samræma huglægt mat kennara*
- *Að kennarar tileinki sér fjölbreytt námsmat*
- *Að námsmatið sé skýrt, að nemandi viti hvaða markmiðum hann þurfi að fylgja.*
- *Að skoða betur vinnslu á sérprófum fyrir nemendur með námserfiðleika.*
- *Gera verkefni og fylgigögn aðgengileg.*

Helsta verkefni teymisins hefur verið að samræma huglægt mat kennara t.d. tímavinnu og heimavinnu. Námsmatsteymið hefur búið til skjal fyrir miðannarmat og haust- og vorpróf, sem reiknar út einkunn út frá hversu vel nemandinn hefur unnið yfir veturinn. Unnið er að fjölbreyttu námsmati, kennaramati, sjálfsmati, hópamati, námsbókarmati, jafningjamati og símati. Öllu er safnað saman á einn stað í banka sem er aðgengilegur fyrir alla kennara. Að sögn kennara hafði komið í ljós að mat á öðrum þáttum en prófum hafði í sumum tilfellum verið hátt en síðan hafi komið í ljós slakur árangur á prófum. Þess vegna hafi verið talið mikilvægt að samræma matið betur. Prófeinkunn skal aldrei vera meiri en 50% af lokaekunn og 50% er annað námsmat.

Helstu verkefni framundan er áframhaldandi vinna að miðannarmati fyrir yngsta stig og að fara yfir sérpróf og einkunnagjöf þeirra. Kynna þarf miðannarmat á mið og eldra stigi fyrir kennurum og þá sérstaklega sérgreinakennurum. Einnig er á döfinni að skoða námsmat í öðrum skólum, fara í

⁵⁹ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Viðtal við stjórnendur og starfsfólk 17. og 19. maí 2011.

⁶⁰ Lög nr. 91/2008 um grunnskóla.

heimsóknir eða jafnvel fá heimsókn og fyrirlestur um námsmat.⁶¹ Tvisvar sinnum á ári eru foreldraviðtöl og er góð mæting foreldra í þau.⁶² Í viðhorfskönnun skólans meðal foreldra vorið 2010 segjast 89% foreldra mjög og frekar ánægð með upplýsingar um námslega stöðu barnsins.⁶³

3.5.1. Samræmd könnunarpróf

Árangur í samræmdum könnunarprófum í 4., 7. og 10. bekk hefur undanfarin ár yfirleitt verið undir meðaltali bæði í íslensku og stærðfræði miðað við niðurstöður á Suðurnesjum. Þó fer skólinn yfir meðaltal Suðurnesja í íslensku í 7. bekk 2006 og íslensku og stærðfræði í 10. bekk árið 2009. Suðurnes hafa yfirleitt verið undir landsmeðaltali sem er 30. Í töflu 1 má sjá mismun á Grunnskólanum í Sandgerði og skólum á Suðurnesjum á samræmdum könnunarprófum árin 2005 – 2010⁶⁴

Tafla 1. Mismunur á Grunnskólanum í Sandgerði og skólum á Suðurnesjum á samræmdum könnunarprófum í íslensku og stærðfræði árin 2005 – 2010.

Ár	Íslenska 4. bekkur		Stærðfræði 4. bekkur	
	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes
2005	21	26,5	22,7	28,8
2006	21,1	26,9	19,6	28,7
2007	23,7	28,2	27,1	29
2008	22,6	28,1	25,1	29,7
2009	20,5	25,2	17,6	27,7
2010	23,1	27,3	27,2	30,4
	M=22	M= 27	M=23,2	M=29
Ár	Íslenska 7. bekkur		Stærðfræði 7. bekkur	
	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes
2005	18,3	26,8	18,9	27,7
2006	27,2	26,7	27,8	28,6
2007	17,3	27,1	21,7	28,1
2008	22,4	26,8	23,3	27,4
2009	17,9	25,8	17,3	27
2010	26,1	26,8	27,1	28,7
	M= 21,5	M=26,7	M=22,3	M=27,9

⁶¹ Skýrsla námsmatsteymis. Skólaárið 2010-2011. Fundur með kennurum 17. maí 2011.

⁶² Fundir með stjórnendum og kennurum 17. og 19. maí 2011.

⁶³ Könnun GS meðal foreldra 2009-2010.

⁶⁴ Samræmd könnunarpróf. Meðaltal skóla. Námsmatsstofnun

	Íslenska 10. bekkur		Stærðfræði 10. bekkur	
	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes	Grunnskólinn í Sandgerði	Suðurnes
2005	25,9	26,7	26,7	27,7
2006	22,7	27,1	23,5	27,7
2007	17,8	25,3	18,3	25,9
2008	21,4	26,2	22,6	27,1
2009	27,4	27	29,2	27,1
2010	21,1	27,7	23,4	27,3
	M= 22,7	M=26,6	M=26,6	M= 27,1

Í viðtölum við skólastjórnendur, starfsfólk, foreldra og fulltrúa sveitarfélagsins og framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjaness var rætt um slakan árangur skólans á samræmdum prófum. Fram kom að skólinn hefði oft verið dæmdur í heild vegna þessa árangurs. Ýmsar skýringar á slöku gengi voru nefndar. Nemendahópurinn væri þungur, margir nemendur með e.k. greiningu, félagsleg staða barna og foreldra, lágt menntunarstig og stundum lítill áhugi foreldra í samfélaginu á skólanum og menntun barna sinna, aðstæður í atvinnulífi í bæjarfélaginu á síðustu árum sem gerði það að verkum að íbúar stöldrúðu stundum stutt við og því mikil breyting á nemendahópnum ár hvert, erfitt reyndist í mörg ár að fá kennaramenntað fólk til starfa, skólinn hafi ekki unnið sérstaklega með niðurstöður úr prófunum og umræða um árangur hafi ekki verið mikil.⁶⁵

Frá árinu 2009 hefur skólinn unnið markvisst úr niðurstöðum prófanna. Hver einstaklingur er skoðaður og hvað þarf að bæta hjá honum, bæði út frá bekk og einstaklingi. Einnig er árangur skoðaður út frá einstökum kennurum. Prófin eru kynnt fyrir 3., 6. og 9. bekkjar kennurum og ætlast til að þeir undirbúi sinn árgang. Foreldrafundum 3. 6. og 9. bekk er flýtt að hausti svo kynna megi prófin tímanlega. Að sögn skólastjóra er markmiðið að skólinn nái landsmeðaltali en sérfræðingar skólans á fræðsluskrifstofu telji það óraunhæft, þar takmarki fjöldi nemenda með greiningar möguleika skólans. Bókað hefur verið í bæjarstjórn að sveitarfélagið vilji sjá betri árangur. Kennarar sögðu miður að 10. bekkjar próf væri að hausti, þeir hefðu viljað halda gömlu prófunum að vori. Nemendur leggi ekki eins mikið á sig að hausti og það sem eftir er af skólaárinu sé minni metnaður.⁶⁶ Nemendur, sem rætt var við, sögðu að skólinn gerði miklar kröfur til þeirra en það væri misjafnt eftir fögum og bekkjum.⁶⁷

⁶⁵ Fundir með stjórnendum, starfsfólki, foreldrum og fulltrúum sveitarfélags 17. og 19. maí 2011. Viðtal við Framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjaness 26.maí 2011.

⁶⁶ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

⁶⁷ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

3.5.2. PISA

Skólinn hefur komið illa út í PISA könnunum og verið þar undir meðaltali Suðurnesja og landins.⁶⁸

3.6. Val í námi

Skólinn leggur áherslu á að valgreinar séu ekki aukagreinar en séu jafn mikilvægar og skyldunámsgreinarnar. Kröfur um ástundun og árangur eru á engan hátt minni í valgreinum en í skyldunámsgreinum. Ýmis konar val er í boði hjá nemendum. Í 10. bekk er miðað við að nemandi hafi sex kennslustundir í vali á stundatöflu á viku. Dæmi um valgreinar eru glerlist, leiklist, myndlist, náttúrufræði, þýska, tölvufræðsla og viðskipta- og markaðsfræði, íslenska og textíl.⁶⁹ Að sögn skólastjórnenda er valið kynnt vel fyrir nemendum og foreldrum og markvisst reynt að höfða til beggja kynja.⁷⁰

3.7. Skólaþróun

Við skólann eru unnið að mörgum þróunarverkefnum og kennarahópurinn skiptir sér í hópa sem hittast einu sinni í mánuði. Teymin eru: Lestrarteymi, Olweusarteymi, *Uppeldi til ábyrgðar*, Stærðfræðiteymi, Samstarf heimilis og skóla og Námsmatsteymi. Viðfangsefnin endurspeglar m.a. niðurstöður úr starfsmannasamtölum. Þrjár til sex kennarar skipa hvert teymi sem eru stýrandi og ráðgefandi til samkennara og stjórnenda. Það er val hvers kennara að vera í hópi og velja þeir sér þann hóp sem þeir hafa áhuga á að vinna í. Greitt er sérstaklega fyrir þessa vinnu úr potti.⁷¹ Teymin kynna starf sitt reglulega og á starfsdögum og skila skýrslu um framvinduna. Skólastjóri segir mikinn metnað í starfsfólki. „Viljum horfa innávið, hvað get ég gert betur.“ Verið sé að skoða frekar að fá utanaðkomandi aðila til aðstoðar, t.d. með starfendarannsóknunum. Sjá fylgiskjal 4 um hlutverk og markmið teyma.⁷²

3.8. Mat úttektaraðila

- Skólanámskrá er mjög skýr og skv. viðmiðum aðalnámskrár. Allir starfsmenn hafa tekið þátt í gerð hennar og foreldrafélag rýnt, sbr. lög um grunnskóla.
- Ekki er til stefna um grunnskólahald í sveitarfélaginu eins og lög gera ráð fyrir. Úttektaraðilar hvetja sveitarfélagið til að klára skólastefnu sem fyrst og kynna fyrir íbúum þess.

⁶⁸ PISA. Mynd af skóla. Grunnskólinn í Sandgerði. Námsmatsstofnun 2011.

⁶⁹ Upplýsingar frá skólastjóra maí 2011.

⁷⁰ Viðtal við skólastjórnendur 17. maí 2011.

⁷¹ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2011. Skýrslur þróunarhópa/teyma. Viðtöl við stjórnendur og kennara 17. maí 2011.

⁷² Skýrslur þróunarhópa/teyma.

- Sveitarfélagið leggur áherslu á *Uppeldi til ábyrgðar* í allri starfsemi með börnum og ungmennum innan sveitarfélagsins og stýrir skólastjóri grunnskólans innleiðingunni í umboði sveitarfélagsins. Að mati úttektaraðila er afar jákvætt að stefnan skuli vera innleidd í sveitarfélaginu í heild.
- Mikilvægt er að við endurskoðun á skólastefnu sveitarfélagsins verði reynt að horfa til góðrar reynslu í starfi grunnskólans.
- Samkenntsla árganga virðist hafa gengið vel á yngra stigi en síður á miðstigi. Úttektaraðilar telja að meta eigi betur árangur samkenntslunnar.
- Skólinn kemur til móts við nemendur með þroskafrávik og hegðunarvandkvæði með margvíslegum hætti.
- Einkar athyglisvert er að skólinn vinnur að sex þróunarverkefnum sem öll styðja vel við stefnu skólans og stuðla að aukinni fagmenntsku kennara og auknum árangri nemenda.
- Heildarfjöldi kennslustunda er skv. viðmiðunarstundaskrá. Fjöldi kennslustunda er færri í heimilisfræði, vali og listum en meiri í íslensku og stærðfræði. Skólinn hefur bætt úr þessi m.a. með leiklistarkennslu og samstarfi við tónlistarskólann. Mikilvægt er þó að leita áfram leiða til að uppfylla viðmið námskrár.
- Námsmat skólans er fjölbreytt og metnaðarfullt þróunarverkefni er í gangi sem m.a. miðar að því vinna með mismunandi námsmarkmið.
- Árangursviðmið liggja fyrir í stærðfræði og íslensku. Stefnt er að því að skilgreina slík markmið í öðrum greinum og mikilvægt er að svo verði gert.
- Árangur í samræmdum könnunarprófum hefur lengi verið undir meðaltali Suðurnesja og landsins í heild. Augljóst er að margar ástæður liggja þar að baki. Mjög jákvætt er að skólinn hefur s.l. tvö ár unnið markvisst að því að bæta árangurinn með ýmsum greiningum og aðgerðum.
- Samstarf við leikskólann hefur gengið vel í verkefninu *Brúum bilið*. Mikilvægt er að halda áfram samstarfi við framhaldsskóla.
- Nemendur í 9. – 10. bekk eiga kost á fjölbreyttu námsvali.
- Riddaragarður er úrræði innan skólans til að koma til móts við nemendur með hegðunarvandkvæði. Lagt er til að þetta úrræði verði metið.

4. INNRA MAT

*HVER GRUNNSKÓLI METUR MEÐ KERFISBUNDNUM HÆTTI ÁRANGUR OG GÆÐI SKÓLASTARFS Á GRUNDEVILLI 35. GR. MEÐ VIRKRI ÞÁTTTÖKU STARFSMANNA, NEMENDA OG FORELDRA EFTIR ÞVÍ SEM VIÐ Á. GRUNNSKÓLI BIRTIR OPINBERLEGA UPPLÝSINGAR UM INNRA MAT SITT, TENGLI ÞESS VIÐ SKÓLANÁMSKRÁ OG ÁÆTLANIR UM UMBÆTUR.*⁷³

Frá haustinu 2007 hefur grunnskólinn í Sandgerði unnið markvisst að umbótum á sjálfsmati. Fram að því hafði verið unnið að mati á afmörkuðum þáttum innan skólans en formleg sjálfsmatsskýrsla var fyrst gerð veturinn 2007-2008. Hlutverk matsins er að kanna hvort skólinn nái markmiðum sínum, gera áætlun um leiðir til að viðhalda jákvæðum árangri. Horft er sérstaklega til hvers þáttar í stefnu skólans, þjónustu, innra starfs, fjármála, mannauðs og samfélags.⁷⁴

4.1. Fyrirkomulag og framkvæmd

Skólaárið 2008-2009 naut Grunnskólinn í Sandgerði leiðsagnar um innra mat en sú þjónusta var í boði mennta- og menningarmálaráðuneytisins í kjölfar úttektar ráðuneytisins frá skólaárinu 2007-2008 sem leiddi í ljós ófullnægjandi sjálfsmat. Skólinn tók upp stefnumiðað árangursmat (Balanced scorecard) og lagaði það að sjálfsmati skólans.⁷⁵

Í úttekt mennta- og menningarmálaráðuneytisins á sjálfsmati skólans árið 2010 sögðu stjórnendur skólann hafa fengið ófullnægjandi fyrir matið þar sem þeir, sem gerðu úttektina, hefðu sagt stefnumiðað árangursmat of flókið og ætti ekki við í skólaumhverfinu, væri eingöngu fyrir viðskiptaumhverfi. Skólastjórnendur sögðu þessa niðurstöður hafa komið sér á óvart, þeir hafi ekki fundið betra tæki en myndu reyna að laga líkanið betur að skólanum.⁷⁶

Rammi fyrir matsáætlun liggur fyrir 2008-2014. Sérstakt átak er í mati einstakra þátta á hverju ári. Til að halda samanburði milli ára eru sömu kannanir lagðar fyrir en einstaka þáttur skoðaður sérstaklega eins og áætlunin gefur til kynna. Viðbótar kannanir eru svo ákveðnar þar sem það á við.

Aðferðir við matið eru margþættar. Kannanir eru gerðar meðal nemenda, starfsfólks og foreldrahóps, bæði innan skólans sem og framkvæmdar af viðurkenndum fagaðilum sem skólinn á í samstarfi við.

⁷³ Lög nr. 91/2008 um grunnskóla, 36. gr.

⁷⁴ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010, ásamt framkvæmdaáætlun fyrir skólaárið 2010-2011 og hugmyndum að viðhaldi og úrbótum

⁷⁵ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010, ásamt framkvæmdaáætlun fyrir skólaárið 2010-2011 og hugmyndum að viðhaldi og úrbótum

⁷⁶ Fundur með stjórnendum 17. maí 2011.

Haldnir eru ýmsir fundir meðal starfsmanna, starfsmannasamtöl fara fram, haldnir eru foreldrafundir, foreldrar koma í heimsókn, sækja fundi og foreldrasamveru. Ritaðar eru fundargerðir á formlegum fundum. Nemendur meta vinnu sína, árangur nemenda er metinn með formlegum prófum og fjölbreyttu símati. Endurskoðun skal fara fram á skólanámskrá og starfsáætlun á hverju hausti.⁷⁷

4.2. Tengsl við skólanámskrá

Í innra mati skólans, sem tekur mið af stefnu hans, er m.a. metið innra starf skólans. Það er gert með ýmsum hætti, s.s. í viðhorfskönnunum meðal foreldra, nemenda og starfsmanna, frammistöðu á samræmdum prófum og þróunarverkefnum sem tengjast skólanámskrá og stefnu skólans.

4.3 Þátttaka starfsmanna, nemenda og foreldra í innra mati

Þátttaka starfsmanna, nemenda og foreldra í innra mati er í gegnum reglulegar kannanir og fundi og endurskoðun námskrár. Fulltrúar kennara hafa komið að því að semja spurningar. Allir starfsmenn fá niðurstöður kannana og finnst þeir hafa áhrif og að hlustað sé á þá við gerð aðgerðaráætlana.⁷⁸ Nemendur og foreldrar koma ekki að gerð matsins og niðurstöður sjálfsmats eru kynntar fyrir foreldrum en ekki nemendum.⁷⁹

4.4. Mat á frammistöðu kennara

Ekki er lagt mat á frammistöðu kennara að öðru leyti en í viðhorfskönnun foreldra. Í könnun vorið 2010 segjast 89% foreldra ánægðir með kennarana, 50% voru mjög ánægðir og 39% frekar ánægðir.⁸⁰

4.5. Umbætur á grundvelli sjálfsmats

Samkvæmt niðurstöðum matsins eru styrkleikar skólans ánægja með kennara og jákvæðni foreldra gagnvart skólanum, ánægja starfsmanna með vinnustaðinn og samvinnu innan hans, samstarf við leikskóla, upplýsingaflæði innan skólans, ánægja nemenda með umsjónarkennarann og ánægja meðal starfsmanna með innleiðingu *Uppeldis til ábyrgðar* í skólanum. Helstu tillögur skólans til umbóta 2010 – 2011 eru m.a. að auka ánægju með hádegismat, efla samvinnu milli foreldra innan bekkja, auka lestrarfærni og árangur á samræmdum könnunarprófum, auka ánægju nemenda í skólanum, sérstaklega drengja, að stöðva allt einelti, gera alla nemendur ábyrga fyrir hegðun sinni og vinna

⁷⁷ Sjálfsmatsskýrsla 2009-2010,

⁷⁸ Fundir með stjórnendum og starfsmönnum 17. og 19. maí 2011.

⁷⁹ Rýnihópar nemenda og foreldra, 19.maí 2011.

⁸⁰ Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal starfsmanna 2009-2010.

markvisst að því að auka jákvæða hegðun og aga, auka samvirkusemi og metnað og að allir sem hafi möguleika nýti sér vefsvæði skólans.⁸¹

4.6. Mat úttektaraðila

- Skólinn hefur unnið markvisst að sjálfsmati síðan 2007, sett fram skýrt hlutverk með matinu og tengt það stefnu skólans eftir hugmyndafræði um stefnumiðað árangursmat (Balanced Scorecard) skv. ráðgjöf sem þeim bauðst á vegum mennta- og menningarmálaráðuneytisins. Úttektaraðilar eru ekki sammála þeim sem mátu sjálfsmat skólans ófullnægjandi árið 2010. Þeir telja að stefnumiðað árangursmat eigi ágætlega við í sjálfsmati skóla. Um það vitna m.a. margir skólar sem hafa stuðst við aðferðarfræðina með góðum árangri.⁸² Úttektaraðilar hvetja skólann að halda áfram á sömu braut.
- Sjálfsmatsskýrsla er greinargóð og gefur gott yfirlit yfir matið.
- Ítarleg sjálfsmatsáætlun liggur fyrir til 2014 svo og umbótaáætlun í kjölfar matsins 2009-2010.
- Kennarar og starfsmenn taka þátt í matinu og foreldrum er kynnt það en það mætti kynna enn frekar fyrir nemendum.

---

⁸¹ Sjálfsmatsskýrsla 2009-2010.

⁸² Stefnumiðað árangursmat í grunnskólum. BS ritgerð 2009.

5. KENNARAR OG ANNAÐ STARFSFÓLK

Starfsmenn skólans eru 51 í 39,7 stöðugildum. Kennarar, leiðbeinendur og stundakennarar ásamt skólastjórnendum eru alls 33. Aðrir starfsmenn eru 18, þ.e. stuðningsfulltrúar, skólaliðar, húsvörður, ritari, kórstjóri, skólasafnvörður, þroskaþjálfari og matráður. Meðalstarfsaldur starfsmanna er um sjö ár.

5.1. Menntun og endurmenntun

Haustið 2011 munu allir kennarar skólans hafa kennsluréttindi. Er það í fyrsta sinn um áratugaskeið. Þar af hafa sex réttindi til kennslu í framhaldsskóla. Sandgerðisbær hefur lagt áherslu á að fjölga réttindakennurum í leik- og grunnskólum. Bæjarfélagið hefur stutt nema í grunnnámi til kennsluréttinda og einnig þá sem stunda framhaldsnám við KHÍ. Meðal annars hafa allir nemar fengið fartölvur frá bæjarfélaginu.⁸³ Þessi stuðningur hefur nú verið afnuminn.⁸⁴

Ítarleg símenntunaráætlun er til staðar. Skólastjóri leggur fram áætlun vetrarins sem unnin er út frá starfsmannasamtölum að vori og þörfum skólans hverju sinni. Lögð er áhersla á að hópar/einstaklingar setji sér markmið fyrir skólaárið. Skólastjóri lítur einnig svo á að þróunarverkefni séu hluti af endurmenntun kennara þar sem hver hópur þarf að vinna faglega vinnu, lesa og kynna sér það efni sem viðkomandi teymi fjallar um. Kennarar hittast tvisvar í mánuði í klukkustund í senn. Á fyrsta starfsdegi eftir jóla- og páskafrí kynna hóparnir verkefni sín. Í maí lýkur vinnu ársins og kennarar kynna afraksturinn á „innanhússráðstefnu“ og í júní er verkefnið metið af öllum hópnum og skýrslum skilað. Að hausti fær hver starfsmaður skráningarblað þar sem hann skráir sína fræðslu, þ.e. hverja þá fræðslu sem nýtist í starfi, s.s. námskeið og fyrirlestra, starfsmannafundi, lestur greina, leiðbeinanda ef einhver er, dagsetningu, tímafjölda og mat starfsmanns á fræðslunni og hvernig hún nýtist.⁸⁵

Kennarar, sem rætt var við, lýstu yfir ánægju með sí- og endurmenntun og þróunarverkefni í skólanum. „Erum sjálf að þróast faglega.“ „Erum að byggja upp lærdómssamfélag í tengslum við teymin.“ Kennarar segja reglulegar kynningar þeirra veita þeim aðhald en einnig geti þeir leitað í teymin séu þeir í vandræðum. Þeir segja faglegu teymin hafa eflt þá og veitt þeim eftirlit auk þess hafi þeir tilfinningu fyrir því hvað allir séu að gera. Þeir sækja nýjustu gögn út í menntasamfélagið og fagleg umræða innanhúss hafi breyst mikið. Gerð er krafa um allt starfsfólk sækja námskeið í *Uppeldi til ábyrgðar* og fór mikill meirihluti starfsmanna til Boston í því skyni.⁸⁶

⁸³ Fundir með stjórnendum og starfsmönnum 19. maí 2011.

⁸⁴ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþrótt og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

⁸⁵ Símenntunaráætlun Grunnskólans í Sandgerði og fundir með stjórnendum og starfsmönnum 19. maí 2011.

⁸⁶ Fundir með stjórnendum og starfsmönnum 19. maí 2011.

5.2. Jafnrétti meðal starfsmanna

Skv. lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla skulu fyrirtæki og stofnanir þar sem starfa fleiri en 25 starfsmenn setja sér jafnréttisáætlun eða kveða sérstaklega á um jafnrétti kvenna og karla í starfsmannastefnu sinni.⁸⁷ Jafnréttisáætlun skólans er í vinnslu. Drög að henni verða lögð fyrir fræðsluráð, foreldrafélag og nemendur á næsta skólaári.⁸⁸ Þeir starfsmenn, sem rætt var við, sögðu að starfsmenn væru allir jafnir. „Erum teymi.“ Karl mönnum hefur fjölgað síðastliðin ár og eru nú 16% starfsmanna.⁸⁹

5.3. Mat úttektaraðila

- Frá haustinu 2011 munu allir kennarar skólans hafa kennsluréttindi. Slíkt hefur ekki verið raunin í áratugi og mun auka tækifæri skólans til frekari metnaðar og bætts árangurs. Sveitarfélagið hefur markvisst unnið að því að fjölga réttindakennurum með ýmis konar aðstoð sem hefur án efa skilað þessum árangri. Mikilvægt er því að þeim stuðningi verði haldið áfram.
- Endurmenntun starfsmanna er markviss út frá stefnu skólans, þörfum starfsmanna og niðurstöðum sjálfsmats. Metnaðarfull sámenntunaráætlun liggur fyrir þar sem m.a. er ýtt undir ábyrgð starfsmanna á eigin námi með skráningu. Allir starfsmenn fá fræðslu um þá þætti sem skólinn leggur til grundvallar í starfi sínu s.s. *Uppeldi til ábyrgðar og Olwesusaráætlun*, sem skiptir að mati úttektaraðila miklu máli.
- Athyglisvert er að náðst hefur að skapa lærdómssamfélag innan skólans, sérstaklega í tengslum við þróunarverkefni, þar sem starfsmenn afla þekkingar utan skólans sem innan og deila þekkingu og reynslu sín á milli.

⁸⁷ Lög nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, 13. gr.

⁸⁸ Upplýsingar frá skólastjóra, júní 2011

⁸⁹ Rýnihópar starfsmanna 17. og 19. maí 2011.

6. NEMENDUR

Nemendur Grunnskólans í Sandgerði eru 241 í 10 árgöngum og 14 bekkjardeildum.

6.1. Líðan

Skólinn kannar líðan nemenda sinna með reglulegum könnunum á einelti, með tengslakönnunum, „broskarla“ könnun um líðan fyrir 1.- 3. bekk, könnun fyrir 4. - 6. bekk auk þess sem skólinn tekur þátt í Skólapúlsi í 7.-10. bekk og könnunum Rannsóknar og greiningar á unglíngastigi. Niðurstöður eru kynntar starfsfólki skólans. Samantekt á niðurstöðum er kynnt skólaráði, formanni foreldrafélagsins og sveitarfélaginu.⁹⁰

Grunnskólinn í Sandgerði hefur unnið eftir áætlun Olweusar að því að fyrirbyggja einelti og andfélagslega hegðun. Öllu starfsfólki er ætlað að vinna eftir áætlun skólans ef upp koma mál sem skilgreinast sem einelti og/eða andfélagsleg hegðun. Skólaliðum er sérstaklega ætlað að vera vakandi í frímínútum. Þeir eru með gula miða sem þeir skrá tilvik, sem þeir verða varir við, og setja miðann á borð kennarans. Skólinn leitast og við að eiga gott samstarf við heimilin og samfélagið. Gefinn hefur verið út bæklingur um einelti handa foreldrum og skriflegt vinnuferli er til staðar komi upp grunur um einelti.⁹¹

Reglulega eru gerðar kannanir um einelti innan skólans. Skv. þeim jókst einelti árið 2010 í 13% miðað við 11% árið áður. Skólastjórnendur og starfsmenn segja skýringuna hugsanlega þá að mikil umræða hafi verið um einelti í skólanum þegar könnunin fór fram og sé því mögulegt að hegðun, sem ekki sé einelti, sé skilgreind sem slík. Aðgerðaráætlanir eru gerðar í kjölfar eineltiskannana.⁹²

Í Skólapúlsi 2009 – 2010 kemur fram að nemendur skólans eru fyrir ofan meðallag og í meðallagi áhugasamir í stærðfræði nema strákar í 9. bekk sem virðast áhugalausir. Samsvörun er á milli trúar á eigin getu í stærðfræði og áhugans. Í flokknum *Virgni nemenda í skólanum* víkja nemendur skólans lítið frá landsmeðaltali að frátöldum nemendum í 9. bekk, þar virðist ríkja svartsýni og þá sérstaklega meðal drengja. Drengir hafa minni ánægju af lestri en jafnaldrar þeirra vítt og breitt um landið. Þrautseigja í námi virðist minni í Sandgerði og þá sérstaklega meðal nemenda í 9. bekk og drengja. Í náttúrufræði, íþróttum og líkamsrækt eru nemendur skólans undir landsmeðaltali og stelpur heldur neikvæðari gagnvart íþróttum en strákarnir. Fjarvistir nemenda eru heldur algengari í skólanum en almennt gerist á landinu en það á þó frekar við um elstu nemendur skólans. Sjálfsálit nemenda skólans og stjórn á eigin

⁹⁰ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010

⁹¹ Viðtal við skólastjórnendur 17. maí 2011.

⁹² Viðtal við skólastjórnendur 17. maí 2011.

lífi er heldur lægra en á landsvísu.⁹³ Skólinn skoðar nú þessar niðurstöður og leitar leiða til úrbóta. Í umbótaáætlun skólans eru aðgerðir eins og að gera námið fjölbreytt, auðga bekkjaranda, markviss eftirfylgd með störfum kennara, snemmtæk inngrip og kynning út í samfélagið og ART námskeið í ART (Aggression Replacement Training) sem er leið sem gerir börnum og unglingum kleift að fá jákvæða þjálfun í samskiptum.⁹⁴ Í rýnihópi nemenda kom fram að flestum liði vel í skólanum en ekki öllum.⁹⁵ Í sjálfsmati skólans kemur fram að flestum yngri stúlkum og nemendum á miðstigi virðist líða vel í skólanum. Þá er líðan meðal hóps yngri drengja ekki góð og stórum hluta þeirra finnst ekki gaman í skólanum.⁹⁶ Ekkert brottfall er úr skólanum, en tveir nemendur fá sérúrræði í samvinnu við Fræðsluskrifstofu Reykjaness og eru tímabundið utan skólans. Auk þess er einn nemandi í heimakennslu þrisvar í viku eftir að búið var að reyna önnur úrræði.⁹⁷

6.2. Lýðræði

Nemendur, sem rætt var við í rýnihópi, þekktu ekki til skólaráðs og hlutverks nemenda þar. Fulltrúi nemenda mætti í fyrsta sinn í skólaráð á fund úttektaraðila. Þá hefur nemendaráð lognast út af. Bekkjarfundir eru haldnir einu sinni í viku, þar segjast nemendur ræða um hvernig gengur, líðan, hvað hafi gerst í frímínútum o.fl. Hjá þeim kom fram að *Uppeldi til ábyrgðar* hefði breytt hegðun, „komum ekki lengur illa fram við strák.“ Þeir könnuðust við að hafa tekið þátt í könnunum á líðan en höfðu ekki séð niðurstöðurnar sem þau sögðust gjarnan vilja. Nemendur í rýnihópi sögðust ekki fá að ráða miklu þó helst í vinnubókum, smíði, textíl og vali.⁹⁸

Að mati skólastjórnenda hafa áhrif og aðkoma nemenda á ákvarðanir innan skólans t.d. verið í vali á leiðarljósum skólans, innan lífsleiknitíma og í nemendaráði. Kennarar segjast vera með nemendaviðtöl tvisvar á ári til þess að fá fram skoðanir og viðhorf nemenda. Hugmyndir séu upp um að nemendur velji næsta þema. Bæði stjórnendur og kennarar segjast vilja bæta þennan þátt og að auka áhrif og aðkomu nemenda á ákvarðanir.⁹⁹

6.3. Jafnrétti

Nemendur, sem rætt var við, sögðu að allir væru jafnir. T.d. ef einhver væri útlendingur þá væri hann með. Þeir sögðu að lítið væri um einelti, skólinn væri með Olweusaráætlun og mikið væri búið að vinna

⁹³ Skólapúlsinn. Grunnskóli Sandgerðir 2009-2010.

⁹⁴ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010. Heimasíða skólans.

⁹⁵ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

⁹⁶ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010.

⁹⁷ Fundur með skólastjórnendum 17. maí 2011.

⁹⁸ Rýnihópur nemenda, 19. maí 2011.

⁹⁹ Fundir með skólastjórnendum og kennurum 17. maí 2011

með einelti og það hefði hjálpað þeim.¹⁰⁰ Móttökuáætlun liggur fyrir handa nemendum með annað tungumál en íslensku og þeir fá sérstaka kennslu í íslensku. Nemendum með sérþarfir bjóðast margbreytileg úrræði og heimanámsaðstoð hefur verið til staðar fram að þessu en verður nú lögð af vegna niðurskurðar.¹⁰¹

6.4. Kennsla

Nemendur, sem rætt var við, sögðu að kennarar væru allir góðir og ákveðnir og vildu að þeir stæðu sig vel. Sumt í náminu væri leiðinlegt, annað skemmtilegt en almennt væru þeir ánægðir með kennsluna og skólann. Þeir lærðu mikið af námsefninu sem þeir væru ánægðir með. „Skólinn vill að við stöndum okkur.“¹⁰² Í Skólapúlsi meta nemendur skólans þátttöku sína í tímum á svipaðan hátt og nemendur á landinu.¹⁰³

6.5. Samskipti við starfsfólk

Í Skólapúlsi 2009-2010 kemur fram að samband nemenda við kennara er svipað í skólanum og á landsvísu og stelpur virðast í betra sambandi við kennara sína í skólanum en gerist og gengur og drengirnir í verra sambandi. Þegar spurt er um stuðning kennara við nemendur þá kemur skólinn almennt vel út í samanburði við landið. Nemendur sem rætt var við sögðust fá góðan stuðning frá kennurum sínum.¹⁰⁴

6.6. Félags- og tómstundastarf í skólanum

Nemendaráðið hefur skipulagt félagsstarf og skemmtanir í samvinnu við starfsmenn og unglingaráð Skýjaborgar, félagsmiðstöðvar barna og unglinga, sem staðsett er í skólanum. Lítil starfsemi hefur verið í nemendaráði upp á síðkastið, að sögn nemenda gæti ástæðan verið veikindaforföll starfsmanns Skýjaborgar. Stjórnendur sögðust þurfa að virkja nemendaráð aftur. Átak hefði verið gert í þeim efnunum árið 2008 en þyrfti greinilega aftur nú.¹⁰⁵

6.7. Mat úttektaraðila

- Nemendum líður misjafnlega vel í skólanum. Stúlkum og nemendum á miðstigi virðist líða vel en drengjum í skólanum síður. Sjálfsálit nemenda, tilfinning fyrir að hafa stjórn á eigin lífi, vanlíðan og

¹⁰⁰ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

¹⁰¹ Fundur með skólastjórnendum 19. maí 2011.

¹⁰² Rýnihópur nemenda 19. maí 2011

¹⁰³ Skólapúlsinn. Grunnskólinn í Sandgerði 2009-2010.

¹⁰⁴ Rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

¹⁰⁵ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði 2010 - 2011, fundir með stjórnendum 17. maí 2011 og rýnihópur nemenda 19. maí 2011.

fjarvistir eru undir landsmeðaltali. Mikilvægt er fyrir skólann að skoða þetta betur, m.a. í tengslum við *Uppeldi til ábyrgðar* og *Olweusáætlun*.

- Athygli vekur að nemendur í 7.-10. bekk eru fyrir ofan meðallag og í meðallagi áhugasamir í stærðfræði og má velta fyrir sér hvort þróunarverkefni um stærðfræðikennslu hafi haft þar áhrif.
- Nemendur virðast ánægðir með kennara sína, upplifa stuðning þeirra og metnað fyrir sína hönd og að jafnréttis sé gætt í skólanum meðal nemenda og kennara. Þetta gefur skólanum tækifæri á að bæta líðan nemenda sinna og árangur.
- Eineltisáætlun og aðgerðaráætlun liggur fyrir. Einelti mælist örlítið hærra 2010 en 2009 og er mikilvægt fyrir skólann að rýna vel í þær niðurstöður.
- Áhrif nemenda á skólastarfið þurfa að vera meiri, m.a. í gegnum skólaráð og nemendaráð sbr. lög um grunnskóla. Kynna þarf niðurstöður kannana betur fyrir nemendum.
- Mikilvægt er fyrir skólann að viðhalda fjölbreyttu félagslífi og öflugum nemendaráði.

7. FORELDRAR

7.1. Þátttaka foreldra í skólastarfi

Almennt eru foreldrar jákvæðir gagnvart skólanum. Foreldrar telja skólann koma til móts við námslegar þarfir barna sinna (86%) og 76% eru mjög og frekar ánægðir með hvernig miðað hefur í skólastarfinu undanfarin ár. 89% eru mjög og frekar ánægðir með hvatningu skólans til þátttöku í starfinu og milli 70% og 80% eru mjög og frekar ánægð með ýmsa upplýsingagjöf skólans. Rúm 70% foreldra eru ánægð með áhuga kennara/stjórnenda á skoðunum foreldra og 85% eru mjög og frekar ánægð með stjórnun skólans. 71% foreldra eru mjög og frekar ánægð með agann og 8% mjög og frekar óánægð.¹⁰⁶

Foreldrar eiga tvo fulltrúa í skólaráði en mæting þeirra hefur verið dræm á fundi ráðsins.¹⁰⁷ Foreldrar koma að föstum viðburðum í skólastarfinu, s.s. jólaföndri og grillhátíð. Erfitt hefur verið að fá þá til að mæta á hópfunði og fræðsluerindi á vegum skólans en í könnun meðal foreldra kemur fram að einungis 2% foreldra eru frekar eða mjög óánægðir með mætingu sína á slíka viðburði og 68% eru frekar og mjög ánægðir.¹⁰⁸ Foreldrar, sem rætt var við, sögðu viðhorf skólastjórnenda mjög jákvætt og betra en áður var. Nú sé meiri samvinna og upplýsingagjöf til heimilanna. Foreldrar séu boðnir velkomnir í skólann og þar mæti þeim gott og hlýtt viðmót.¹⁰⁹ Skólastjórnendur sögðust hafa lagt mikla áherslu á samstarf við heimilin undanfarin ár en það hefði ekki skilað tilætluðum árangri. Skólinn þurfi í flestum tilfellum að hafa frumkvæðið, foreldrar mæti ekki vel á fundi og viðburði í skólanum en mæting sé betri þegar viðburðurinn snýr að þeirra eigin barni. Góð mæting sé hins vegar í foreldraviðtöl og Opna daga en þar hafi skólinn fylgt því mjög vel eftir að foreldrar mæti.¹¹⁰

7.2. Starfsemi foreldrafélags

Í gegnum árin hefur reynst erfiðlega að halda úti foreldrafélagi¹¹¹ við skólann. Að sögn foreldra og stjórnenda hafa þó öðru hverju verið öflugir formenn sem hafa verið í góðu samstarfi við skólann og í sumum tilfellum náð að virkja foreldra en svo dregið aftur úr áhuga. Nú sé félagið hins vegar að verða virkara og auðveldara að fá fólk í stjórn. Á meðan á úttekt stóð var kosið í stjórn foreldrafélagsins og var meiri áhugi en áður á að vera í stjórn þess. Félagið hefur fengið styrk frá sveitarfélaginu sem að sögn fulltrúa hefur breytt miklu um starfsemina því nú þurfi félagið ekki að eyða eins mikilli orku í fjáraflanir. Núverandi stjórn hefur fengið fræðslu og stuðning frá Heimili og skóla sem fulltrúar, sem rætt var við,

¹⁰⁶ Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal foreldra 2009-2010.

¹⁰⁷ Fundargerðir skólaráðs Grunnskólans í Sandgerði.

¹⁰⁸ Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009 – 2010.

¹⁰⁹ Rýnihópur foreldra og samtal við formanna foreldrafélags, 19. og 22. maí 2011.

¹¹⁰ Viðtal við stjórnendur 17. maí 2011.

¹¹¹ Lög um grunnskóla nr.91/2009, 9. gr.

sögðu að hafi nýst þeim vel og mætti nýta meira. Stjórnin hafi náð um hundrað manns á fund með því að hringja út og hvetja foreldra. Helstu verkefni foreldrafélagsins hafa verið að yfirfara skólanámskrá og starfsáætlun, skipuleggja fyrirlestra fyrir foreldra og nemendur, t.d. í tengslum við einelti og sjálfstyrkingu, sjá um grillveislu á vorin og jólaföndur og sjá um veitingar þegar tendrað er á jólatré sveitarfélagsins. Þá situr fulltrúi foreldrafélagsins í fræðsluráði. Það viðhorf kom fram í hópi foreldra sem rætt var við að eftir að greiðslum fyrir fundarsetur í fræðsluráði var hætt, virðist áhugi foreldra á setu í ráðinu hafi minnkað.¹¹²

7.3. Lýðræði

Aðkoma foreldra að ákvarðanatöku í skólanum er í gegnum skólaráðið, foreldrafélagið og dagleg samskipti við kennara og stjórnendur skólans. Kannanir meðal foreldra eru lagðar fyrir og þegar úttektin fór fram var verið að senda heim foreldrakönnun skólaársins (maí 2011). Allir kennarar nýta Mentor en ekki hafa allir foreldrar aðgang að tölvu. Í þeim tilvikum sendir skólinn upplýsingar heim. Foreldrar, sem rætt var við í rýnihópi, sögðust mjög ánægðir með upplýsingaflæði frá skólanum. Þetta staðfestist í viðhorfskönnun foreldra vorið 2010, en milli 70% og 80% foreldra segjast mjög og frekar ánægð með upplýsingar um námslega og félagslega stöðu barnsins, námsefni og kennsluhætti og viðburði og tilbreytingu í skólastarfinu. Á bilinu 2% - 10% eru frekar og mjög óánægð með upplýsingarnar um þessa þætti.¹¹³ Foreldrar, sem rætt var við, sögðu aukið samráð og samvinnu við kennara. Einnig væru þeir mjög ánægðir með nýtt fræðsluráð.¹¹⁴

7.4. Mat úttektaraðila

- Foreldrar eru almennt ánægðir með skólann, stjórnun hans, upplýsingagjöf og líðan barna sinna.
- Samstarf foreldra og skólans hefur fram að þessu reynst örðugt og skilningur foreldra á mikilvægi menntunar virðist ekki nægilegur í samfélaginu. Gengið hefur erfiðlega að virkja foreldra til samstarfs við skólann en svo virðist sem aðgerðir skólans og foreldrafélags í þá veru og sveitarfélags í formi fjárstyrks hafi m.a. skilað meiri áhuga foreldra á setu í stjórn foreldrafélagsins.
- Skólaráð starfar ekki sem skyldi sbr. lög um grunnskóla. Fulltrúar foreldra í skólaráði hafa ekki mætt nægilega vel á fundi ráðsins.
- Eftir að greiðslum fyrir fundarsetur í fræðsluráði var hætt, virðist áhugi foreldra á setu í ráðinu hafi minnkað. Úttektaraðilar telja mikilvægt, miðað við hversu erfitt hafi gengið að fá foreldra til samstarfs við skólann, að greitt verði fyrir setu foreldra í fræðsluráði.

¹¹² Rýnihópur foreldra 19.maí 2011 og viðtal við formann foreldrafélags 22. maí 2011.

¹¹³ Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal foreldra 2009-2010.

¹¹⁴ Rýnihópur foreldra 19.maí 2011.

8. SÉRFRÆÐIÞJÓNUSTA SKÓLANS OG SVEITARFÉLAGS

Sandgerðisbær kaupir sérfræðiþjónustu af Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar skv. 40. grein laga nr. 91/2008 um grunnskóla og reglugerð um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga frá 2010. Í því felst sálfræðiráðgjöf, talmeinaþjónusta, sérkennsluráðgjöf, almenn kennsluráðgjöf og almenn ráðgjöf vegna sérkennslu.¹¹⁵ Í þjónustusamningnum er kveðið á um fasta viðveru sérfræðinga, ráðgjöf til foreldra í agamálum og rekstrarráðgjöf, s.s. yfirferð á vinnuskýrslum, skóladagatali og fjárhagi. Samningurinn byggir á beiðnum sem berast frá skólanum og eru þær settar í ákveðið ferli eftir mikilvægi. Grunnskólinn í Sandgerði hefur verið með samning við Reykjanesbæ frá árinu 1996.¹¹⁶

8.1 Fyrirkomulag og aðgengi

Samkvæmt samningi við Fræðsluskrifstofuna starfar skólasálfræðingur í hlutastarfi við skólann. Viðvera skólasálfræðings er að jafnaði einn dagur í viku yfir skólaárið. Hann sér um greiningu þroska- og atferlisfrávika og ráðgjöf við skóla og foreldra vegna þroskafrávika eða hegðunarerfiðleika barna í leik- og grunnskólum. Skólasálfræðingur sér um sálfræðigreiningar og ráðgjöf vegna barnaverndarmála og veitir fjölskyldu og félagsþjónustu aðstoð vegna slíkra mála sé eftir því óskað.¹¹⁷

Talmeinafræðingur starfar hjá Fræðsluskrifstofunni og nýtur Grunnskólinn í Sandgerði þjónustu hans samkvæmt samningi. Hægt er að vísa nemendum sem þess þurfa til meðferðar og/eða greiningar hjá honum í samvinnu við foreldra.¹¹⁸ Náms- og starfsráðgjafi er í hlutastarfi við skólann. Hlutverk hans er að standa vörð um velferð allra nemenda, styðja þá og liðsinna í málum sem varða námið, líðan þeirra í skólanum og fleira. Námsráðgjafi er trúnaðarmaður og málsvari nemenda.¹¹⁹

Sérkennslu er að mestu sinnt innan skólans fyrir nemendur er þess þurfa. Á þetta bæði við um nemendur með námsörðugleika og bráðgera nemendur. Sérkennsla fer ýmist fram innan bekkjarins eða utan hans. Innan bekkjar vinna nemendur t.d. einir eða í smærri hópum en kennsla utan bekkjar getur flokkast sem stuðningur hjá sérkennara eða í formi kennsluúrræðis. Foreldrar eru hafðir með í ráðum ef fyrirhugað er að veita nemendum sérkennslu. Þeir foreldrar sem af einhverjum orsökum afþakka sérkennslu fyrir barn sitt skrifa undir yfirlýsingu þess efnis. Skólinn hefur verið í samvinnu við Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar og hefur í undantekningartilfellum nýtt sértæk skólaúrræði.¹²⁰

¹¹⁵ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, bls.48.

¹¹⁶ Viðtal við framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar, 26. maí 2011.

¹¹⁷ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

¹¹⁸ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

¹¹⁹ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

¹²⁰ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

Reglulegar skimanir eru lagðar fyrir nemendur. Með skimunum er markvisst verið að skoða stöðu hvers og eins út frá stöðluðum prófum sem gefa vísbendingar um stöðu nemenda út frá aldri og þroska. Grunnskólinn í Sandgerði notar eftirtalin skimunarpróf:¹²¹

- 1. bekkur: Tove Krogh, Læsi 1.1, 1.2 og 1.3.
- 2. bekkur: Læsi 2.1 og 2.2. Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri.
- 3. bekkur: LH 60. Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri.
- 4. bekkur: Samræmd könnunarpróf, Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri.
- 5. bekkur: LH 40, Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri, GRP10, staðlað einstaklings greiningarpróf í lestri og stafsetningu (lagt fyrir eftir þörfum).
- 6. bekkur: LH-40 lestrarhæfnispróf, Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri.
- 7. bekkur: Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri, Samræmd próf í 7. bekk séu notuð til skimunar.
- 8. bekkur: Lesskimunarpróf GPR14. Aston Index stafsetning stakra orða eftir upplestri.

Grunnskólinn í Sandgerði hefur það að leiðarljósi að bjóða upp á vandað einstaklingsmiðað nám við hæfi hvers og eins þar sem tekið er tillit til þjóðernis, félagslegrar stöðu, fötlunar og sérþarfa einstaklinga. Þeir nemendur sem falla utan viðmiðunaráætlana og almennra markmiða bekkjarnámskrár fá sérstaka námsaðstoð. Hér er átt við nemendur sem hafa þreytt sérstök greiningarpróf eða óskað hafi verið eftir aðstoðinni fyrir tilstilli rökstuðnings umsjónarkennara og foreldra.¹²²

Riddaragarður er sérúrræði fyrir nemendur yngri bekkja með hegðunarvandkvæði. Nemendur eru á ábyrgð umsjónarkennara en stunda nám sitt í minni námshóp í sér stofu undir leiðsögn stuðningsfulltrúa og sérkennara sem koma inn í einstaka tíma. Þannig er leitast við að veita nemendum með sérþarfir námsumhverfi, námshvatningu og atferlismótandi umhverfi við hæfi. Þrátt fyrir sérúrræði taka flestir nemendur fullan þátt í öðru skólasterfi. Litið er á úrræðið sem tímabundið með það að markmiði að nemendum miði áfram og komi til með að taka aukinn þátt í almennu bekkjarstarfi.¹²³

Mikligarður er námsver þar sem sérþjónusta við nemendur fer fram. Þar starfa sérkennari, kennari nýbúa, þroskaþjálfari, kennari og náms- og starfsráðgjafi að hluta. Nemendur eru á ábyrgð

---

¹²¹ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði 2010 – 2011:20-21.

¹²² Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

¹²³ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

umsjónarkennara en hafa einstaklingsstundaskrá þar sem tímafjöldi í Miklagarði og þarfir nemenda sem þangað koma eru mismunandi. Kennsla fer fram í litlum hópum skv. einstaklingsnámskrá.¹²⁴

8.2. Eftirfylgni í framhaldi af greiningu

Sérfræðiteymi skólans er skipað skólastjórnanda, námsráðgjafa, þroskaþjálfara, sérkennara og kennara nýbúa auk þess sem sérfræðingar geta kallað aðra starfsmenn skólans til funda og ráðgjafar. Teymið hittist tvisvar í mánuði og vinnur að velferð nemenda innan skólans og sendir erindi áfram til nemendaverndarráðs ef þurfa þykir. Teymið skipuleggur, fer yfir og tryggir þjónustu við nemendur með sérþarfir.¹²⁵

Eftirfylgni í framhaldi af greiningu fer í gegnum fræðsluskrifstofu. Að mati kennara tekur eftirfylgni í framhaldi af greiningu oft langan tíma. Að þeirra mati tefst greiningin hjá skólasálfræðingi. Þeir eru ánægðir með ráðgjöfina en telja að hún taki of langan tíma. Sem dæmi þá hafi mál farið til skólasálfræðings að hausti og niðurstaða komið að vori, þetta hafi skapað álag í bekkjum og óþægindi fyrir viðkomandi nemanda, kennara og foreldra.¹²⁶ Að mati framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar hefur sérfræðiþjónustan gengið vel, en nokkuð hefur verið kvartað yfir hvað greiningar sálfræðings og talmeinafræðings taka langan tíma. Skýringin á töfinni er að hans mati fjöldi mála sem koma á borð sérfræðinga og niðurskurður. Grunnskólinn í Sandgerði sé „þungur“ skóli, en um 20% nemenda séu með einhvers konar greiningar sem sé hærri tala en hjá öðrum skólum á Suðurnesjum. Fræðsluskrifstofa Reykjanesbæjar kannar ekki ánægju með þjónustuna sem hún veitir, en að mati framkvæmdastjóra er viðhorf almennt gott.¹²⁷ Að mati fulltrúa sveitarfélagsins væri æskilegt að rýna betur í þjónustusamninginn og kanna ánægju skólans með hann.¹²⁸

8.3. Fræðsluráð

Í hverju sveitarfélagi skal í umboði sveitarstjórnar vera skólanefnd sem fer með málefni grunnskóla eftir því sem lög og reglugerðir ákveða og sveitarstjórn eða sveitarstjórnir kunna að fela henni.¹²⁹ Í fræðsluráði (skólanefnd) Sandgerðis sitja fimm aðalmenn, tveir fulltrúar kennara og einn fulltrúi úr stjórn foreldrafélags. Varamenn eru fimm og tveir varamenn kennara. Skólastjóri og aðstoðarskólastjóri eru aðal- og varastarfmenn fræðsluráðs.¹³⁰

¹²⁴ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, 2010 – 2011:19.

¹²⁵ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, 2010 – 2011:14.

¹²⁶ Rýnihópur kennara, 17.mái 2011.

¹²⁷ Viðtal við framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar, 26. maí 2011.

¹²⁸ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþróttá og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹²⁹ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, 2010 – 2011:12.

¹³⁰ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði.

8.4. Nemendaverndarráð

Nemendaverndarráð starfar við Grunnskólann í Sandgerði.¹³¹ Í ráðinu sitja skólastjóri, aðstoðarskólastjóri, skólasálfræðingur, deildarstjórar, námsráðgjafi, skólahjúkrunarfræðingur, kennsluráðgjafi og fulltrúi félagsþjónustu. Hlutverk nemendaverndarráðs er að samræma skipulag og framkvæmd þjónustu við nemendur varðandi skólaheilsugæslu, náms- og starfsráðgjöf og sérfræðiþjónustu og skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, vera skólastjóra til aðstoðar um framkvæmd áætlana um sérstaka aðstoð við nemendur.¹³²

8.5. Ráðgjöf til kennara

Hægt er að óska eftir kennsluráðgjöf í tengslum við nám og kennslu. Þessi þjónusta er sótt til Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar en kennsluráðgjafi hefur viðveru í skólanum hálfsmánaðarlega og er það á ábyrgð kennara að óska eftir aðstoð.¹³³ Fræðsluskrifstofan hefur komið að vinnuramma kennara. Kennarar segja að ráðgjöfin sé nokkuð „Reykjanesbæjarmiðuð“ og finnst því mikilvægt að leita einnig annað eftir aðstoð.¹³⁴

8.6. Sjúkrakennsla

Nemendur, sem að mati læknis geta ekki sótt skóla vegna slyss eða langvarandi veikinda, eiga rétt til sjúkrakennslu annaðhvort á heimili sínu eða á sjúkrastofnun. Sjúkrakennsla er á ábyrgð viðkomandi sveitarfélags.¹³⁵ Í grunnskólanum hefur ekki reynt á þetta ákvæði.

8.7. Skólaheilsugæsla

Nemendur njóta þjónustu skólaheilsugæslu Heilbrigðisstofnunar Suðurnesja. Deildarstjóri skólaheilsugæslu HSS er tengiliður við skólann. Starfsfólk skólaheilsugæslu vinnur í samvinnu við foreldra/forráðamenn, skólastjórnendur, kennara og aðra sem koma að málefnum nemenda. Undir skólahjúkrun falla reglulegar sjónprófanir, hæðar- og þyngdarmælingar, athugun á litaskyni, bólusetningar, flúorskolun og annað eftirlit með almennu heilbrigði nemenda skv. tillögum landlæknis. Skólaheilsugæslan sinnir skipulagðri heilbrigðisfræðslu, hvetur nemendur til heilbrigðra lífshátta og ábyrgðar á eigin heilbrigði. Hjúkrunarfræðingur býður einnig upp á viðtalstíma fyrir nemendur. Auk þessa taka skólahjúkrunarfræðingar þátt í kynfræðslu, áfallavinnu og öðrum verkefnum er snúa að

¹³¹ Reglugerð mennta- og menningarmálaráðuneytið, nr. 584/2010, 17-20 gr. sem byggir á 40.gr.laga um grunnskóla.

¹³² Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, 2010 – 2011:13

¹³³ Viðtal við framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar, 26. maí 2011.

¹³⁴ Viðtal við skólastjórnendur 17. maí 2011.

¹³⁵ Lög um grunnskóla nr 91/2008, 17.gr.

heilsu nemenda. Skólahjúkrunarfræðingur hefur að jafnaði viðveru í skólanum tvo daga í viku. Þá situr hjúkrunarfræðingur í Nemendaverndarráði grunnskólans. Tannfræðingur kemur einnig í skólann og heldur erindi um tennur, tannhirðu og tannvernd.¹³⁶

Að mati skólastjórnenda er ekki mikið samstarf við heilsugæsluna. Ef börnin koma illa út úr greiningum, þá lætur skólinn heilsugæsluna vita. Þeir telja að hlutverk heilsugæslunnar þurfi að vera skýrari í skólanum. Mikið er um sértæk úrræði og sérþarfir barna sem skólastjórnendur eru að sinna. Þeir hefðu viljað sjá greiðari leið að úrræðum og að heilsugæslan frekar en skólinn sýndi frumkvæði í að ræða við barnalækna og aðra lækna varðandi nemendur.¹³⁷

8.8. Mat úttektaraðila

- Skólinn sækir fjölbreytta sérfræðiþjónustu til Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar og hefur verið almenn ánægja með hana.
- Greiningar virðast taka langan tíma hjá Reykjanesbæ. Að mati úttektaraðila, þá þarf að vera skýrt í þjónustusamningi Sandgerðisbæjar við Fræðsluskrifstofuna hversu langan tíma greiningar eiga að taka, en Sandgerðisbær greiðir fyrir þjónustuna.
- Úttektaraðilar hvetja kennara skólans að nýta sér frekari kennsluráðgjöf, t.d. í tengslum við starfendarannsóknir inn í kennslustofu, en vilji virðist hjá fræðsluskrifstofunni til að aðstoða skólann enn frekar við fyrirbyggjandi mál, í stað þess að “slökkva elda” í tengslum við sérúrræði. Þessi ráðgjöf er hluti af þjónustusamningi við Reykjanesbæ sem mætti nýta betur.
- Auka má samstarf við heilsugæslu og koma á skýrara ferli varðandi eftirfylgni mála og samskipti við lækna og aðra fagaðila og léttu þannig álag af skólastjórnendum.

---

¹³⁶ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði, bls.43-44.

¹³⁷ Viðtal við skólastjórnendur, 17. maí 2011.

9. MAT OG EFTIRLIT SVEITARFÉLAGSINS

Skólastjóri skilar fjárhagsáætlun, ársskýrslu, sjálfsmatsáætlun, skólanámskrá og starfsáætlun til fræðsluráðs. Fulltrúar sveitarstjórnar sögðu að skólinn hafi ávallt staðist áætlanir og skólastjóri kalli sjálfur eftir viðbrögðum. Þeir segja að stjórnendateymi skólans sé mjög framsækið og sýni mikið frumkvæði. Bæjarfélagið hafi treyst á skólastjórnendum að leiða starfið.¹³⁸ Að mati skólastjórnenda mætti vera meiri stuðningur og aðhald frá fræðsluráði og sveitarfélagi. Skólastjóri hefur sem dæmi veitt nýjum fræðsluráðum ráðgjöf um ábyrgð þeirra og hlutverk og ritaði lengi fundargerðir fræðsluráðs.¹³⁹

9.2. Áhersluatriði sveitarfélags í ytra mati

Sveitarfélög eiga að sinna mati og eftirliti með gæðum skólastarfs og láta ráðuneyti í té upplýsingar um framkvæmd skólahalds, innra mat skóla, ytra mat sveitarfélaga, framgang skólastefnu og áætlanir um umbætur. Sveitarfélög skulu fylgja eftir innra og ytra mati þannig að slíkt mat leiði til umbóta í skólastarfi.¹⁴⁰ Sveitarfélagið sinnir að litlu leyti mati og eftirliti með gæðum skólastarfsins. Ekki liggur fyrir stefna sveitarfélagsins í ytra mati.¹⁴¹

9.3. Framkvæmd ytra mats

Sveitarfélagið tekur ekki lengur þátt í Skólavoginni, vegna niðurskurðar. Skólavogin kannar árlega viðhorf nemenda, foreldra og starfsfólks til nokkurra þátta í skólastarfinu og safnar rekstrarlegum upplýsingum frá skólanum. Skólinn tekur þátt í könnun Rannsóknar og greiningar en aðrar kannanir eru ekki framkvæmdar á vegum þess og þarf að mati fulltrúa sveitarfélagsins að bæta úr því. Ekki er formlegur vettvangur fyrir umræður úr niðurstöðum úr könnunum skólans í bæjarstjórn, en rýnt er í niðurstöður úr Skólapúlsi og könnunum Rannsóknar og greiningar og aðgerðir skoðaðar með skólanum.¹⁴² Fræðsluskrifstofa Reykjanesbæjar gerir ekki ytra mat á skólanum, en aðstoðar við greiningar og tekur saman rekstrarþætti úr vinnuskýrslum og starfsmannahaldi, ber saman við aðra skóla, og sendir á bæjarstjórn Sandgerðis.¹⁴³

¹³⁸ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþróttá og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹³⁹ Viðtal við skólastjórnendum 17. maí 2011.

¹⁴⁰ Lög um grunnskóla nr. 91/2008, gr. 37.

¹⁴¹ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþróttá og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹⁴² Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþróttá og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹⁴³ Viðtal við framkvæmdastjóra Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar, 26. maí 2011.

9.4. Starfsfólk sveitarfélags/aðkeypt þjónusta

Eini starfsmaður bæjarskrifstofunnar, sem hefur menntamál á sinni könnu, er skóla- íþrótt og menningarfulltrúi sem er fyrrverandi skólastjóri grunnskólans. Að sögn hans hefur hann komið sem stuðningsaðili að ýmsum málum og verið bakhjarl við skólastjórnendur og stuðningur við foreldra.¹⁴⁴ Sandgerðisbær kaupir sérfræðipjónustu af Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar og fær aðgang að sérfræðiráðgjöf. Framkvæmdastjóri fræðsluskrifstofu og rekstrarfulltrúi hafa einnig aðstoðað með einstök mál.

9.5. Tengsl við sjálfsmat skólans

Eins og komið hefur fram hefur sveitarfélagið lítið sinnt ytra mati, en þær kannanir sem gerðar hafa verið á þeirra vegum tengjast sjálfsmati skólans og stefnu, m.a. líðan nemenda.

9.6. Kynning og eftirfylgni

Sveitarfélagið hefur rýnt í niðurstöður úr Olweusar könnunum og nýtt þær í endurskoðun á húsnæði. Sem dæmi um aðgerðir er að gæsla við sundklefa var aukin, skot við byggingar voru tekin í burtu við nýbyggingu á skólanum og klósettum breytt í einstaklingsklósett.¹⁴⁵ Að sögn skólastjóra hefur dregið úr gæslu við sundklefa, en að hans mati er mikilvægt að gæslan haldist sú sama.¹⁴⁶ Skólastjórnendur segja nokkuð óskýrt hvert leita á með ýmis mál. Sem dæmi, þá var haldið íbúaping fyrir fjórum árum. Eftirfylgni úr þeirri vinnu var engin, ábyrgðin af eftirfylgninni var óljós, enginn tók verkefnið áfram en út frá því hefði verið hægt að útbúa drög að skólastefnu.¹⁴⁷ Formaður fræðsluráðs tekur undir þetta og telur að skólastjóri fái ekki nægjanlegan stuðning í ýmsum málum frá sveitarfélaginu. Bæjarstjórnin hafi stutt skólann en það vanti upp á meiri aðstoð og faglega þekkingu fræðsluráðs á menntamálum.¹⁴⁸

9.7. Mat úttektaraðila

- Sveitarfélagið hefur verið með óverulegt mat á skólastarfinu. Úttektaraðilar telja mikilvægt að matið verði víðtækara sbr. lög um grunnskóla.
- Úttektaraðilar telja að auka þurfi stuðning fræðsluráðs, sveitarfélags og Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar við skólastjórnendur.
- Auka þarf þekkingu fræðsluráðs á hlutverki ráðsins og menntamálum almennt.

¹⁴⁴ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþrótt og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹⁴⁵ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþrótt og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

¹⁴⁶ Upplýsingar frá skólastjóra, júní 2011.

¹⁴⁷ Viðtal við skólastjórnendur 17. maí 2011.

¹⁴⁸ Viðtal við formann fræðsluráðs, bæjarstjóra og skóla- íþrótt og menningarfulltrúa, 19. maí 2011.

10. NIÐURSTÖÐUR HÖFUNDA

10.1. Styrkleikar og veikleikar

Í viðtölum voru stjórnendur, kennarar, starfsmenn, nemendur, foreldrar, skólaráð og fulltrúar sveitarfélags spurðir út í styrkleika veikleika Grunnskólans í Sandgerði, ógnanir og tækifæri. Hér að neðan má sjá helstu niðurstöður úr viðtölum við þessa aðila ásamt mati úttektaraðila.

Styrkleikar	Veikleikar
Skýr stefna og uppeldisleg sýn	Samstarf foreldra og skólans hefur fram að þessu reynst örðugt og skilningur foreldra á mikilvægi menntunar virðist ekki nægilegur í samfélaginu. Félagslega staða margra nemenda slæm.
Sterkir faglegir leiðtogar með mikinn metnað. Góð samvinna og skýr verkaskipting milli stjórnenda og á milli starfsmanna	Skólaráð starfar ekki sem skyldi sbr. lög um grunnskóla
Allir kennarar skólans verða með réttindi frá hausti 2011. Það ber m.a. að þakka stuðningi sveitarfélagsins	Árangur á samræmdum könnunarprófum og PISA er undir meðaltali Suðurnesja og landsmeðaltali
Vel unnin skólanámskrá með þátttöku allra starfsmanna, rýnd af foreldrum	Agi í skólanum er ekki ásættanlegur og líðan margra nemenda er ekki góð.
Markviss símenntunaráætlun út frá stefnu skólans. Ætlast til að allir starfsmenn fái fræðslu og þjálfun um <i>Uppeldi til ábyrgðar</i> og <i>Olweus</i> áætlun.	Nemendafélag er ekki virkt í skólanum
Fjölbreyttir kennsluhættir, einstaklingsmiðað nám og víðtækur stuðningur við nemendur með sérþarfir og góð sérfræðiþjónusta og heimanámstoð	Fækkun verður á fartölvum og hugsanlega verða þær teknar af kennurum í vor sem gerir þeim erfitt að sinna starfi sínu og endurmenntun. Tölvum verður síðan endurúthlutað í haust og ekki vitað hverjir fá þá tölvur.
Teymisvinna kennara í þróunarverkefnum út frá stefnu skólans sem styrkir fagvitund kennara.	Ytra mati sveitarfélagsins er ábótavant
Góður starfsandi, mikil ánægja starfsmanna með	Ekki er nægjanlega skýr verkaskipting milli sveitarfélags,

vinnustaðinn og stjórnun hans	fræðsluráðs og fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar
Markvisst innra mat	Skólastjóri fær ekki nægjanlegan stuðnings sveitarfélags
Fjölbreytt miðlun upplýsinga. Áhrifaríkir, daglegir 10 mínútna fundir sem mikil ánægja er með meðal starfsmanna	Skólinn upplifir sig sem „útibú“ frá Reykjanesbæ
Vel búið og glæsilegt húsnæði. Nýjasti hluti þess hannaður með þarfir skólastarfsins í huga. Góður tækjakostur og sveigjanlegur húsbúnaður	Lág sjálfsmynd skólans vegna slaks árangurs í samræmdum prófum og PISA í samanburði við aðra skóla
Sveitarfélagið hefur markað sér <i>Uppeldi til ábyrgðar</i> sem stefnu sveitarfélagsins í öllu starfi með börnum og ungmennum	Niðurstöður úr greiningum taka langan tíma
Foreldrar eru almennt ánægðir skólann og með líðan barna sinna þar	
Starfslýsingar liggja fyrir og starfsmannasamtöl eru tekin	
Margvíslegt samstarf við grenndarsamfélag, góð tengsl milli leikskóla og grunnskóla	

10.2. Ógnanir og tækifæri

Ógnanir	Tækifæri
Fjárhagslegur niðurskurður	Halda áfram metnaðarfullu starfi með góðum starfsmannahópi
Félagslegur bakgrunnur nemenda og menntun ekki nægilega metin í samfélaginu. Lágt menntunarstig foreldra.	Samvinna í sveitarfélaginu um <i>Uppeldi til ábyrgðar</i>
Atvinnuástand í sveitarfélaginu og atvinnuleysi foreldra	Halda styrkleikum skólans á lofti í samfélaginu og utan þess
Skólinn hefur enn ekki nægilega góða ímynd út á við	Betri útkoma á samræmdum könnunarprófum

	Halda áfram þeim aðgerðum sem skólinn hefur mótað til að efla tengsl foreldra og heimila og leita enn frekari leiða til þess að skólastarf og menntun verði meira metin í samfélaginu
	Frekari þróun þróunarverkefna e.t.v. með utanaðkomandi handleiðslu
	Ný aðalnámskrá grunnskóla og gerð nýrrar skólastefnu sveitarfélagsins
	Frekara samstarf við aðrar stofnanir og félög í sveitarfélaginu
	Virkara fræðsluráð

10.3. Tillögur að aðgerðum til úrbóta

Til þess að uppfylla þær kröfur sem úttekt þessi leggur áherslu á þarf skólinn að mati úttektaraðila að gera eftirfarandi ráðstafanir:

1. Virkja skólaráð betur sem samráðsvettvang skólastjóra og skólasamfélag sbr.lög um grunnskóla.
2. Nemendaráð verði eflt og það vinni að félagshagsmunum nemenda sbr. lög um grunnskóla
3. Halda áfram markvissri vinnu við að bæta árangur nemenda á samræmdum könnunarprófum og PISA.
4. Rýna vel í kannanir á líðan, fjarvistir, aga og einelti nemenda m.a. í tengslum við *Uppeldi til ábyrgðar* og *Olweusarætlun*.
5. Áhrif nemenda á skólastarfið verði meira, m.a. í gegnum skólaráð og nemendaráð sbr.lög um grunnskóla og kynna þarf niðurstöður kannana betur fyrir nemendum.
6. Mikilvægt er að skólinn, foreldrafélagið og sveitarfélagið haldi áfram aðgerðum í þá veru að bæta samstarf heimilis og skóla og auka ábyrgð og þátttöku foreldra í menntun barna sinna, m.a. með aukinni fræðslu foreldra í *Uppeldi til ábyrgðar*.
7. Árangursmarkmið verði skilgreind í öllum greinum.
8. Sinna enn betur menntun til sjálfbærni sbr.þjóðaráætlun þar um.
9. Tryggja að starfsmenn haldi fartölvum sínum svo þeir geti uppfyllt starfsskyldur sínar.
10. Huga þarf að loftræstingum í kennslustofum.
11. Kanna reglulega ánægju foreldra og nemenda með skólamat.

12. Mikilvægt er að stuðningi sveitarfélags í þá veru að fjölga réttindakennurum verði haldið áfram svo tryggja megi skóla fullmannaðan réttindakennurum.
13. Tryggja þarf að greiningar nemenda með sérþarfir taki ekki of langan tíma.
14. Auka þarf mat, eftirlit og stuðning sveitarfélagsins við skólastjórnendur og ljúka við gerð skólastefnu sveitarfélagsins.
15. Efla þarf fræðsluráð enn frekar með fræðslu og aðhaldi sveitarfélagsins.
16. Efla þarf aðkomu heilsugæslu að nemendum með geðrænan vanda. Verkaskipting allra stuðningsaðila þarf að vera skýrari, sérstaklega í sambandi við eftirfylgni.
17. Lagt er til að samkenndu í árgöngum og Riddaragarður verði metinn.
18. Velta má fyrir sér í ljósi slaks árangur skólans á samræmdum könnunarprófum og PISA hvort rétt hafi verið að hætta með greiðslur til foreldra í fræðsluráði sem hefur að sögn foreldra dregið úr áhuga þeirra á setu í ráðinu.
19. Í ljósi lágs menntunarstigs í sveitarfélaginu, sem virðist hafa einhver áhrif á skólastarfið, gæti sveitarfélagið kannað leiðir í samstarfi við menntastofnanir, Fræðslumiðstöð atvinnulífsins og Fræðslumiðstöð Suðurnesja til að hækka menntunarstigið. Vísað er m.a. í samstarfsyfirlýsingu um að hækka menntunarstig íslensku þjóðarinnar til aukinnar virkni í atvinnulífi og samfélaginu og þjónustusamning á milli mennta- og menningarmálaráðuneytisins og Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins frá árinu 2010.¹⁴⁹

---

¹⁴⁹ Fréttatilkynning menntamálaráðuneytisins, 24. nóvember 2010.

11. HEIMILDIR

1. Aðalnámskrá grunnskóla 2006. Menntamálaráðuneytið
2. Ávarp menntamálaráðherra á málþingi um þjóðaráætlun um menntun til sjálfbærni.
3. Bekkjarnámskrár Grunnskólans í Sandgerði.
4. Eftirlitsskýrsla Brunavarna Suðurnesja, 4. febrúar 2010.
5. Eftirlitsskýrsla Heilbrigðiseftirlits Suðurnesja, 1. febrúar 2011.
6. Eineltisáætlun Grunnskólans í Sandgerði 2010 -2011.
7. Foreldrakönnun Grunnskólans í Sandgerði 2009 – 2010.
8. Fréttatilkynning um samstarf við aðila vinnumarkaðarins um framhaldsfræðslu. Mennta- og menningarmálaráðuneytisins, 24.nóvember 2010. <http://www.menntamalaraduneyti.is/frettir/Frettatilkynningar/nr/5764>
9. <http://www.menntamalaraduneyti.is/frettir/Frettatilkynningar/nr/5764>
10. Fundagerðir skólaráðs. Sótt 25.05.2011 af <http://www.sandgerdisskoli.is/Default.asp?page=757>
11. Fundagerðir fræðsluráðs. Sótt 08.06.2011 af http://sandgerdi.is/Stjornsysla/Fundargerdir/default.aspx?path=Controls/fundargerdir_search
12. Gunnhildur Guðmundsdóttir (2009). *Stefnumiðað árangursmat í grunnskólum*. BS ritgerð 2009. Sótt 23.mái 2011 af http://skemman.is/en/stream/get/1946/3315/10410/1/Gunnhildur_Gudmundsdottir_fixed.pdf
13. Könnun Grunnskólans í Sandgerði meðal foreldra 2009-2010.
14. Könnun Grunnskóla Sandgerðis meðal starfsmanna 2009-2010.
15. Könnun Grunnskóla Sandgerðis meðal nemenda 4.- 6. bekkjar (Olweus). 2009-2010
16. Lestrarstefna Grunnskólans í Sandgerði. Önnur útgáfa, mars 2010.
17. Lög nr.91/2008 um grunnskóla.
18. Lög nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.
19. Reglugerð mennta- og menningarmálaráðuneytið, nr. 584/2010, 17-20 gr. sem byggir á 40.gr.laga um grunnskóla.
20. Samræmd könnunarpróf. Meðaltal skóla. Námsmatsstofnun.
21. Skólanámskrá Grunnskóla Sandgerðis 2010 – 2011.
22. Skólapúlsinn 2009.
23. Sjálfsmatsskýrsla Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010, ásamt framkvæmdaáætlun fyrir skólaárið 2010-2011 og hugmyndum að viðhaldi og úrbótum.
24. Skipting kennslustunda í Grunnskólanum í Sandgerði. Upplýsingar frá skólastjóra.
25. Skýrslur teyma v/þróunarverkefna.
26. Starfsáætlun Grunnskóla Sandgerðis 2010 -2011.
27. Starfsmannahandbók Grunnskólans í Sandgerði.
28. Starfsmannakönnun Grunnskólans í Sandgerði 2009-2010.

FYLGISKJÖL

Fylgiskjal 1 Lykiltölur Grunnskólans í Sandgerði¹⁵⁰

Þ. 1 Magntölur Grunnskólans í Sandgerði

Skólaárið	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Stöður kennara (þar með taldar stóur stjórnenda, námsráðgjafa og sérkennara)	28,76	26	26
Stöður stuðningsfulltrúa	4,3	4,1	4,1 (þar af 1,5 í skólasefi)
Stöður skólaliða	5,9	5,9	5,9
Stöður matráðs	0,75	0,75	0,75
Fjöldi stöðugilda í stjórnun	3,76	3,76	3,76
Fjöldi kennara í stundakennslu	5 (90 stundir)	3 (40 stundir)	3(46 stundir)
Hlutfall réttindakennara	0,73	0,89	0,91
Stöður á bókasafni	1	1	1
Stöður ritara	1	1	1
Stöður húsvarða	1	1	1
Stöður Þroskaþjálfara	0	1	1
Stöður námsráðgjafa	0,5	0,35	0,30
Stöður sérkennara	1	1	1
Fjöldi nemenda	274	256	241
Fjöldi kennslustunda	550	542,5	527
Fjöldi sérkennslustunda/nýbúafr.	159	62/42	88/42
Fjöldi bekkjadeilda	16	16	13
Meðaltal nemenda í deild	17	17	18
Fjöldi stöðugilda á Skólasefi	0,43	0,43	1,5

¹⁵⁰ Starfsáætlun Grunnskólans í Sandgerði 201:19

Fylgiskjal 2 - Stefna

Þjónusta

- Að standast ætíð kröfur og lög um grunnskóla.
- Að bjóða upp á vandað einstaklingsmiðað nám við hæfi hvers og eins þar sem tekið er tillit til þjóðernis, félagslegrar stöðu og fötlunar einstaklinga.
- Að nemendum líði vel og þyki gaman í skólanum.
- Að virðing sé höfð að leiðarljósi í öllum samskiptum starfsfólks, nemenda og foreldra.
- Að gott upplýsingaflæði sé milli skóla, heimila og samfélags.

Innra starf

- Að unnið sé samkvæmt skólanámskrá sem uppfyllir kröfur laga og aðalnámskrár grunnskóla.
- Að kennsluaðferðir séu fjölbreyttar og hæfileikar hvers og eins fái notið sín í námsumhverfi sem er aðlaðandi og hvetjandi.
- Að gera nemendur sjálfstæða í námi.
- Að vinna eftir lestrarstefnu skólans „Samtaka til framtíðar“.
- Að unnið sé eftir agastefnunni Uppeldi til ábyrgðar – Uppbygging sjálfsaga (e. Restitution)
- Að stuðla að auknum félagsþroska nemenda og rækta með þeim mannúð og virðingu fyrir sjálfum sér og umhverfi sínu.
- Að skipulag nýbúafræðslu og sérkennslu sé gott og aðgengilegt þeim sem að því koma.
- Að námsárangur sé viðunandi og samræmist þrepamarkmiðum Aðalnámskrár grunnskóla.
- Að þátttaka foreldra sé öflug, víðtæk og markviss.
- Að sjálfsmat sé hluti af starfi skólans.
- Að verkferlar séu skýrir.
- Að verkaskipting stjórnenda og annarra starfsmanna sé skýr og öllum ljós.
- Að búnaður og aðstaða sé eins og best er á kosið.
- Að halda áfram því góða samstarfi við leikskólann Sólborgu þar sem unnið hefur verið að verkefninu „Brúum bilið“.
- Að efla samstarf við framhaldsskóla.
- Að agamál séu í góðum farvegi.

Fjármál

- Að skólinn hafi á hverjum tíma úr nægu fjármagni að spila til að sinna hlutverki sínu af þeim krafti sem hann ætlar sér.
- Að rekstur sé sem hagkvæmastur og í samræmi við fjárhagsáætlun.

Mannauður

- Að hafa ætíð vel menntað og hæft starfsfólk að störfum.
- Að allir starfsmenn séu meðvitaðir um hlutverk sitt og ábyrgð í skólastarfinu.
- Að móta sér eigin endurmenntunaráætlun út frá stefnu skólans og þörfum.
- Að allir starfsmenn hafi aðgang að endurmenntun við hæfi.
- Að allir kennarar móti sér áætlun um endurmenntun í samræmi við stefnu skólans.
- Að starfsmenn taki þátt í mótun skólastarfsins og stefnu skólans.
- Að móta gott og hvetjandi starfsumhverfi þannig að öllum líði vel í starfi.
- Að skapa stöðugleika í starfsmannahaldi.
- Að hæfileikar hvers og eins fái að njóta sín í hvetjandi og uppbyggilegu starfsumhverfi.
- Að allir starfsmenn taki þátt í aðgerðaráætlun gegn einelti, Olweus.
- Að allir starfsmenn vinni samkvæmt agastefnu skólans; Uppeldi til ábyrgðar – Uppbygging sjálfsaga.

Samfélag

- Að stuðla að samstarfi við grenndarsamfélagið.
- Að stuðla að jákvæðri ímynd skólans og menntunar.
- Að vera lifandi miðstöð í bæjarfélaginu þar sem allir eru velkomnir.
- Að vera öllum opinn og í góðum tengslum við nánasta umhverfi, náttúru, menningu og atvinnulíf.
- Að skólastarfið sé ekki bundið við veggi skólans og skólahúsnæðið standi annarri uppbyggilegri starfsemi til boða sem stuðlar að velferð samborgara og eykur hag samfélagsins.
- Að stuðla að Uppeldi til ábyrgðar – Uppbyggingu sjálfsaga í samvinnu við grenndarsamfélagið og samstarfsaðila skólans.¹⁵¹

¹⁵¹ Skólanámskrá Grunnskólans í Sandgerði 2010 – 2011: 6

Fylgiskjal 3 – Viðmiðunarstundaskrá

Viðmiðunarstundakrá aðalnámskrár

Námssvið	1.–4. bekkur (mín)	5.–7. bekkur (mín)	8.–10. bekkur (mín)	Vikulegur kennslutími alls í mínútum
Danska		120	440	560
Enska	40	240	400	680
Heimilisfræði	160	240	80	480
Hönnun og smíði	160	120	40	320
Íslenska	960	600	600	2160
Íþróttir – líkams- og heilsurækt	480	360	360	1200
Listgreinar	640	480	160	1280
Lífsleikni	40	120	120	280
Náttúrufræði og umhverfismennt	320	360	360	1040
Samfélagsgreinar og kristin fræði, siðfræði og trúarbragðafræði	480	440	280	1200
Stærðfræði	800	600	600	2000
Upplýsinga- og tæknimennt	160	120	40	320
Val	560	400	960	1920
Vikustundir alls	4800	4200	4440	13440

GRUNNSKÓLINN Í SANDGERÐI ÚTFÆRSLA
VIÐMIÐUNARSTUNDASKRÁR

Námsgreinar	1. b.	2. b.	3. b.	4. b.	5. b.	6. b.	7. b.	8. b.	9. b.	10. b.
Íslenska	6	7	7	6	7,5	7,33	7,33	6,5	6	7
Stærðfræði	6	6	6	6,5	6,5	6	6	7	6	6
Samfélagsfræði	2	2	2	2	3,5	3	3	2	3	2
Enska	1	1	1	1	2	2	2	3	4	4
Danska	*	*	*	*	*	1,17	1,17	3	4	4
Náttúrufræði	2	1,5	1,5	2	3	3,33	3,33	3	3	4
Trúarbragðafræði	1	1	1	1	1	1	1	1	*	*
Upplýsingatækni	1	1	1	1	1	1	1	1	*	*
List- og verkgreinar	3	3	3	4	4	4	4	2	*	*
Heimilisfræði	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	*	*
Leikfimi	2	2	2	2	2	1,5	1,5	2	2	2
sund	2	2	2	1	1	1,33	1,33	1	1	1
Umsjón	1	1	1	1	1	0,83	0,83	1	1	*
Lífsleikni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Val	*	*	*	*	*	*	*	*	6	6
Samtals:	30	30	30	30	35	34,99	34,99	35	37	37

Tónmennt	1	1	1	1,5
----------	---	---	---	-----

4. bekkur 2x30 mínútur í
hljóðfæraval

3 tímar í heimilisfræði 1/2 bekkur í einu

1 tími í náttúrufræðistofu 1/2 bekkur

Fylgiskjal 4 – Teymi

Teymi	Hlutverk	Markmið
Lestrarteymi	Að hafa yfirumsjón með Lestrarstefnu Grunnskólans í Sandgerði. Teymið fylgist með framgangi, endurskoðar markmið, metur og finnur ný markmið, setur fram hugmyndir að verkefnum, námskeiðum, fyrirlestrum og samstarfi innan skólans og skipuleggur lestrarátök og námskeið	<ul style="list-style-type: none"> • að tryggja að kennarar fylgi Lestrarstefnunni eftir • að sjá til þess að kennarar þekki til fjölbreyttra kennsluaðferða og nýti sér þær • að kynna nýtt efni sem eflir lestrarkennslu og færni kennara • að halda utan um lestrareinkunnir nemenda • að auka lestraráhuga í skólanum
Uppeldi til ábyrgðar	Stór þáttur í innleiðingunni er að teymið stýri og haldi utanum þau verkefni og þá þætti er lúta að innleiðingunni og vera leiðbeinandi að forgangsröðun verkefna í kennslustundum. Hópurinn hittist að jafnaði einu sinni í mánuði og fer yfir stöðu mála og skipuleggur framhaldið.	<ul style="list-style-type: none"> • Að virkja starfsfólk og nemendur Grunnskólans í Sandgerði til sjálfs-skoðunar og uppbyggilegrar hegðunar. • Að viðhalda áframhaldandi innleiðingu uppeldis-stefnunnar og símenntun kennara og starfsfólks. • Gera stefnuna sýnilega innan veggja skólans sem og út í nærsamfélagið. • Að aðlaga verkefni og kennsluefni að öllum aldurstigum skólans. • Gera verkefni og fylgigögn aðgengileg.
Stærðfræðiteymi	Hlutverk teymisins er að vinna að því að auka fjölbreytni í stærðfræði-kennslu, finna leiðir til að allir fái kennslu við hæfi og útbúa verkfærakistu fyrir kennara sem auðveldar þeim að útfæra námsefnið fyrir nemendur og ná þannig markmiðunum. Teymið mun skipuleggja vinnu sem skilar heildarstefnu í stærðfræði þar sem allir hafa sömu sýnina og stefna í sömu átt. Stefnan er að ná betri árangri í stærðfræði, koma til móts við ólíkar þarfir nemenda í nemenda-hópnum, stuðla að því að allir fái nám við hæfi og leyfa öllum nemendum að njóta sín á eigin forsendum. Efla stærðfræðikennslu innan skólans til aukins árangurs, skipuleggja námsefni og námsgögn sem hafa þarf við höndina tengt hverri námsbók. Skoða þarf markvissari skimanir og úrræði við stærðfræðiörðug-leikum einstakra nemenda. Þetta gerist með því að endurskoða áherslurnar, markmiðin og leiðirnar í stærðfræði, skipuleggja yfirferð námsbóka með ítarefni og kennslugögn í huga og að kennarahópurinn vinni saman að verkefninu. Í verkefninu mun felast starfspróun með áherslu á að auka gæði náms, auka þekkingu, efla vinnubrögð og fastsetja aðferðir.	<ul style="list-style-type: none"> • Að þróa kennsluhætti í stærðfræði þar sem við nálgumst þrepamarkmið Aðalnámskrár Grunnskóla • Útbúa og þróa mælitæki sem auðveldar kennurum að skrá og halda utan um vinnu nemenda og framfarir þeirra frá degi til dags. • Auka fjölbreytileika í stærðfræðikennslunni í skólanum. • Finna ítarefni út frá hverri kennslubók í stærðfræði sem tengist viðfangsefninu hverju sinni. • Útbúa verkfærakistu fyrir hvern hóp sem í eru hjálpargögn sem tengjast náminu. • Samræma kennslu-aðferðir í stærðfræði og auka þekkingu kennara á aðferðum við stærðfræðikennslu. • Samræma markmið og vinnubrögð allra sem kenna stærðfræði í skólanum. • Efla hópastarf í stærðfræðikennslu. • Fastsetja reglulegar skimanir og úrræði fyrir nemendur með örðugleika • Skoða efni námsbóka út frá markmiðum aðal-námskrár með hlítarnám í huga.
Olweusarteymi	Grunnskólinn í Sandgerði miðar að því að skapa jákvætt og uppbyggjandi umhverfi þar sem öllum líður vel. Skólinn hefur unnið eftir áætlun Olweusar gegn einelti og andfélagslegri hegðun frá árinu 2002. Áætlunin miðar að því að fyrirbyggja einelti og andfélagslega hegðun og taka á þesskonar málum er þau koma upp.	Meginmarkmiðið er vitundarvakning allra starfsmanna fyrir því hvað einelti er, hvernig það birtist og samræming á viðbrögðum við því.

	Allt starfsfólk skólans tekur þátt í vinnunni og leggur sitt af mörkum í að byggja upp félagslega sterkt samfélag þar sem eðlileg jákvæð samskipti fara fram.	
Námsmats-teymi	Námsmatsteymið hefur nú starfað í tvö skólaár. Markmið teymisins er að vinna með mismunandi námsmarkmið. Helsta verkefni námsmatsteymisins hefur verið að samræma huglægt mat kennara t.d. tímavinnu og heimavinnu. Námsmatsteymið hefur búið til skjal fyrir miðannarmat eða fyrir haust- og vorpróf. Það skjal reiknar út einkunn út frá hversu vel nemandinn hefur unnið yfir veturinn.	<ul style="list-style-type: none"> • Að samræma huglægt mat kennara • Að kennarar tileinki sér fjölbreytt námsmat • Að námsmatið sé skýrt, að nemandi viti hvaða markmiðum hann þurfi að fylgja. • Að skoða betur vinnslu á sérprófum fyrir nemendur með námserfiðleika. • Gera verkefni og fylgigögn aðgengileg.
Samstarf heimilis og skóla	<ul style="list-style-type: none"> • Að efla samstarf heimilis og skóla • Að gera foreldra meðvitaða um hlutverk sitt • Að finna nýjar leiðir til að fá foreldra til að taka þátt í starfi barns síns • Að efla samábyrgð foreldra og skóla • Að aðstoða kennara við að finna fjölbreytileg verkefni og hugmyndir að samstarfi 	<ul style="list-style-type: none"> • Að samstarfið og samábyrgðin aukist • Að fleiri foreldrar sækji fundi og sýni meiri áhuga á námi barnsins